

DIRVA

THE FIELD
Nr. 36
Rugs. September 9, 1954
Cleveland, Ohio

Tebevaldo pagiežos jausmai

Vienas mūsų tremties politinio gyvenimo stebėtojas iš Europos mums rašo:

"Elta" š. m. rugpjūčio 20 d. paskelbė, kad rugpjūčio 11-13 dienomis buvę VLIKo pilnates posėdžiai. Juose, tarp kita, kaip antrasis dienotvarkės punktas buvęs svarstytas nelemtas Bonnos reikalas. Tuo klausimu "Elto" komunikatas skamba taip:

"Antrasis dienotvarkės punktas buvo Vykdytojų Tarybos URT valdytojo Dr. P. Karvelio pranešimas apie Lietuvos atstovavimą. Išsklause URT valdytojo pranešimą, jo ir VT pirmininko pranešimą apie jų apsilankymą atitinkamoje įstaigoje š. m. rugp. 9 dieną, VLIKas tuo reikalu priėmė rezoliuciją, kurioje tarp kita ko pasakyta:

VLIKas išsklause VT pirmininko ir URT valdytojo pranešimus apie padėtį ryšius su Lietuvos atstovavimu ir apie jų 1954 m. rugp. 9 d. atsilankymą atitinkamoje įstaigoje, emė dėsini, kad Lietuvos diplomatinis santykis a m s atkurti, VLIKas emėsi iniciatyvos, įteikdamas vokiečiams jau 1950 gruodžio 5 d. memorandum. Nuo tada VLIK visą laiką per URT palaikė ryšius su atitinkamomis oficialiomis įstaigomis. Ponas Lozoraitis, jo paties teigimu, ten pristatė tik 1952 m. Per pastaruosius metus VLIKas dėjo visas pastangas susitarti su Lietuvos diplomatiniais atstovais skyrimo reikalu, tačiau susitarimo dėl visiško žinomo priežastį nepavyko pasiekti. Šios padėties akivaizdoje 1953 m. rugsėjo 1 d. dėsnyje VLIKas nutarė pavesti VT skirti atstovą. Apie šį nutarimą painformuotas p. Lozoraitis, pakartodamas savo nusistatymą, griežtai atsakė, jog jis nesutinka, kad dėl atstovo skyrimo būtų VLIKo ir p. Lozoraitis tariamasi, 1954 m. kovo 19 d. laišku p. Lozoraitis pranešė, jog jis yra pristatęs atstovauti Dr. Gerutį.

URT valdytojai lankantis atitinkamoje įstaigoje, 1954 m. kovo 31 d. paaiškėjo, kad ten apie p. Geručio pristatymą atstovu nieko nežino. Iš p. Lozoraitis 1954. VIII. 9 p. daryto komunikato aiškėja, kad jis p. Gerutį pristatė atstovauti tik 1954 m. liepos 19 d. Dr. Karvelio g. oficialus pristatymas VLIKo Delegatui, su teise atstovauti Lietuvos valstybei, įvyko 1954 m. gegužės 4 d. Dėl šio pristatymo p. Lozoraitis yra padaręs intervenciją. Šių p. Lozoraitis veiksmų pasekoje susidarė padėtis, kad šalia VLIKo Delegato p. Gerutis atstovauja p. Lozoraitis. VT p-kui ir URT v-jui 1954 m. rugp. 9 d. buvo pareikšta, kad Lietuvos atstovu galėtų būti pripažintas tas asmuo, dėl kurio būtų rašėsi VLIKas VLIKo ir Lietuvos diplomatų susitarimas.

VLIKas didžiai apgailestaudamas susidariusią padėtį, kuri yra p. Lozoraitis intervencijų paseka, konstatuoja, kad

yra pakenkta Lietuvos reikalui ir vidaus nesutarimai išnešti iš savo kiemo. Visa tai turėdama galvoje VLIKas nutaria įpareigoti VLIKo p-ką ir VT daryti visus žygius Lietuvos atstovavimui sutvarkyti".

Skaitai komunikatą ir negali atsistebėti, kiek jame visa ko privelta ir kiek čia pridaryta nuostabių logikos šuolių. Bet kartu atsimeina vienas posakis iš rusiškai rašiusio ukraino Gogolio veikalo "Revizorius", kur sakoma, kad puskarininkio žmona nebuvo išplakta, bet ji pati save išplakusi...

Dar taip neseniai Dr. Karvelis net teismu grąšino tiems, kurie driso netikėti jo "laimėjimai". Bonnoje, kur jis — kaip rašė "Elta" — atsteigęs Lietuvos atstovybę, o jis pats "formališkai" prisistatęs vokiečių užsienių reikalų ministerijoje Lietuvos Respublikai ar Lietuvos Vyriausybei "pilnai ir visiškai" atstovauti prie Vokietijos federalinės vyriausybės. Šią jo akciją demagoginiu lietuvių visuomenės Amerikoje ir Kanadoje kurstymu parėmė VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius, o šiam pagal savo sugebėjimą sekundavo Vykdomosios Tarybos pirmininkas K. Zalkauskas. Nieko nepadėjo nei Lietuvos diplomatinis šefo S. Lozoraitis komunikatai, jog Dr. Karvelio teigimai paremti praimanymais, nei blaivūs lietuvių spaudos balsai, kurie Dr. Karvelio pranešimuose įžiūrėjo nesąmonių ir visuomenės klaidinimą. Tuomet plačiai visuomenėi dar nebuvo žinoma, kokių negražių priemonių Dr. Karvelis buvo emėsis svetimųjų akivaizdoje, norėdamas įsipišti "atstovu". Tik vėliau paaiškėjo, kad Dr. Karvelio žygiai kažkaip priminė a. a. Gabrio-Paršaičio vartotus politinio žonglieravimo metodus.

Nun pacituotasis "Elto" komunikatas, nors ir leisdamas įprastas miglas, pats pripažįsta, kad visa tai, kas Dr. Karvelio anksčiau skelbta, buvo, švelniai tariant, netiesa. Pirmausia, komunikate sakoma, kad "Lietuvos atstovu galėtų būti pripažintas tas asmuo, dėl kurio būtų rašėsi VLIKo ir Lietuvos diplomatų susitarimas". Bet juk "Elta" skelbė VLIKo užsienių reikalų tarnybos komunikatus, kad Dr. Karvelis jau viską "formališkai" sutvarkęs ir esąs paskirtas "pilnai ir visiškai" atstovauti Lietuvos Respublikai ar Lietuvos Vyriausybei. Jeigu dabar dar prireikė kažkokio susitarimo tarp VLIKo ir "Lietuvos diplomatų", tai iš to tarytum sektų, kaip Dr. Karvelis šiek tiek apsi-

lenkė su tiesa, skelbdamas, jog jau viską sutvarkęs...

Bet Dr. Karvelis nebūtų politinis žonglierius, jeigu iš savo diplomatinio cilindro nepaleistų naujų karvelių. Apversdamas savo paties prisipažinimus augstyn kojomis, jis vėl čia pat prisipyręs tvirtina, kad jo "oficialus pristatymas VLIK delegatui, su teise atstovauti Lietuvos valstybei", įvykęs 1954 m. gegužės 4 d. Vėl kyla klausimas: jeigu "oficialus pristatymas" yra įvykęs faktas, tai kokių čia bereikia susitarimų su "Lietuvos diplomatais"? Mat, pradėjus eiti politinio žonglieriaus keliu, nebeturima drąsos prisipažinti, kad vokiečių užsienių reikalų ministerijos valdininkas tikrai priėmė iš Dr. Karvelio raštą, pasirašytą VLIKo pirmininko prel. Krupavičiaus, bet tuo pat metu Dr. Karveliui buvo įsakmiai pasakyta, kad rašto priėmimas nieku būdu nereiškia jam teisės pripažinti Lietuvos Respublikai atstovauti. Pagaliau, būtų naivu net prileisti, kad atskiras valdininkas gali spręsti klausimus, dėl kurių turi pasisakyti visa vyriausybė.

Toliau VLIKo rezoliucijoje kalbama apie tai, kad VLIKas jau nuo 1950 m. palaikęs ryšius su "atitinkamomis oficialiomis įstaigomis". To niekas niekada neneigė. Ir Dr. Karvelis būtų galėjęs toliau palaikyti tokius pat ryšius, kaip ir jo pirmtakai. Bet Dr. Karvelis užsigėdė pavaikšioti diplomatinio parkietu pats apie savo debiutą iš anksto viešai pasireklamuodamas. Žengė pirmuosius diletantinius žingsnius ir — paslydo.

Dėl tokio jo paslydimo galima būtų tikėtis gardžiai pasi juokti, jeigu jis prieš tai nebūtų pridaręs visokių negražių "žbitukų". Mat, kaip ir kiti buvusieji VLIKo užsienių reikalų tarnybos valdytojai, taip ir Dr. Karvelis, "palaikydamas ryšius su svetimomis oficialiomis įstaigomis", kiekviena proga laikydavo savo pareigą padeklamuoti, kad VLIKas nepripažįstas oficialinės Lietuvos diplomatinės tarnybos tokia forma, kaip ji veikia jau 14 metų. O štai dabar VLIKo rezoliucija prokuroriniu rūstumu ir tartuofiniu patriotišku skelbia, esą "vidaus nesutarimai išnešti iš savo kiemo". Tikrai, geros akys dūmų nebijo.

Iš VLIKo rezoliucijos aiškėja dar vienas dalykas. Nors dabartinė VLIKo dauguma neigia Lietuvos diplomatinės tarnybos organizaciją, bet svetimieji ją pripažįsta ir su ja skaitosis. Kai

(Perkelta į 5-tą pusl.)

MOKYKLOS DIENOS

Atostogų dienų nebėr. O jos buvo geros: nesė polsi, džiaugsmą, tūk aršmiesiams, tolimas ir artimesnes išvykas, stovyklavimą, senai matytų draugų lankymą.

Atostogų dienas nutraukė mokyklos šauksmas. O gal teisingiau — paties gyvenimo šauksmas pasiruoti. Pasiruoti darbiui, kovai ir laimėjimui.

Tūkstančiai mūsų gerų mergaičių ir berniukų vėl verčia knygų lapus. Verčia kaip artojas juodos žemės vagą, kad išaugintų vaisių. Ir bus džiaugsmo mums ir mūsų tėvų žemei jei tas vaisius bus gausus ir sveikas.

Tegul Jums visiems, kurie vėl atsisėdote į mokyklos suolo, mokyklos dienos būna džiaugsmo dienomis, mokytojai atmintini mieli draugai, jūsų knygos — vadovai laimėti ateit!

Atlikime pareigą sau, tėvams, tėvynei ir gyvenamam kraštui. Po metų būsim tikrai daug laimieję ir tada, kai vėl ateis pelyntos atostogų dienos, mes būsim arčiau palenkę savo saulę ir toliau išsklaidę nežinojimo debesis!

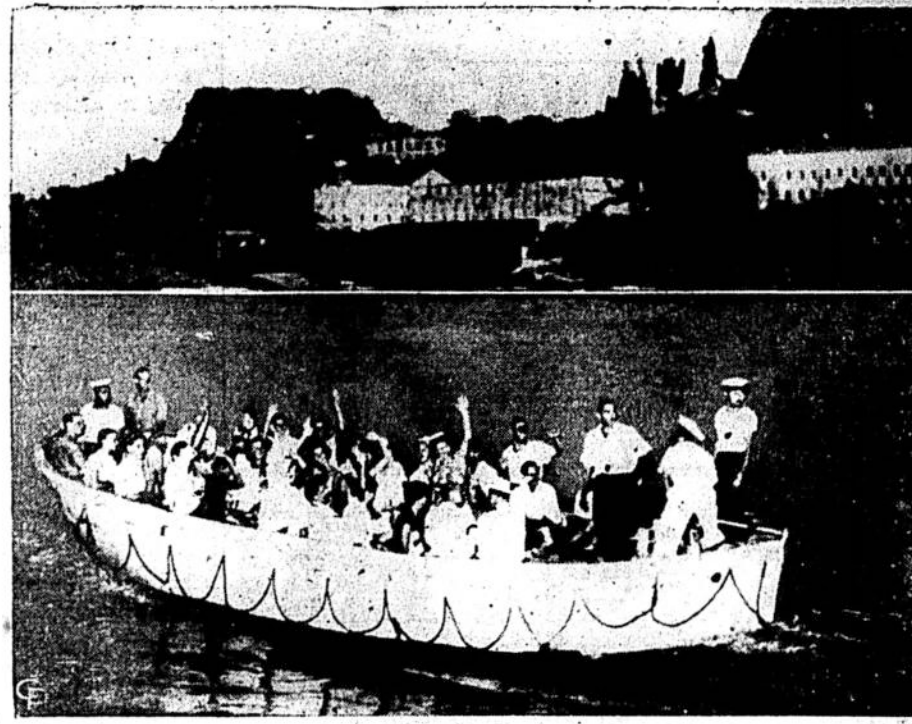
Pirmose mokslo dienose rašomoji plunksna mums visiems buvo labai didelė ir sunki...

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ISVEŽIMAI RUGPJŪČIO MĖN.

Per Vilniaus radiją rugpjūčio 24 d. paskelbta žinutė, kad per Vilniaus geležinkelio stotį kasdien pravažiuoja ešalonai į Sibiro dirvonuojančias žemes. Jie iš Lietuvos veža namus, įvairius įrengimus, misko medžiagą, korbainus, sunkvežimius ir žemės ūkio mašinas. Kartu su mašinomis į Sibiją vyksta kombaininkai, šoferiai mechanikai.

Vakar, pažymi šis radijas, iš Vilniaus stoties į Sibiją išvyko du ešalonai su kombainais — iš šiaurės, Klaipėdos ir kitų respublikos rajonų. Kartu su kombainais vyksta ir aptarnaujantis personalas. Šiandien, priduria radijas, iš Vilniaus į Vidurinę

Graikijos karalius Povilas ir karalienė Frederika buvo susikvietę virš 100 Europos karališkų šeimų narių pavažinėti po Egėjaus jūrą. Nuotraukoj kelionė į Corfu salą.

Azija išvyko 70 automašinių kolona.

Sekancią dieną radijas ankstyvesnį pranešimą papildė, kad daugumą į Sibiją išvykstančiųjų esąs jaunimas ir kad vieno ešalono išlydėti atvykęs pavergtos Lietuvos sovchozinių ūkių ministerio pavaduotojas draugas Siničkinas. Dviejų išvykusių ešalonų sudėtyje buvo daugiau, kaip 100 automašinių ir šoferių.

Štai kokią paramą Rusija teikia lietuvių tautai grobdama jos turtą ir tremdama lietuvius į Sibiro dirvonus.

LIETUVOS "KULTūros MINISTERIJA"

LTSR kultūros ministerija yra vadovaujama Guzevičiaus. Guzevičius yra senas bolševikinis saugumietis ir su kultūra tiek turi bendro, kiek priverčiamųjų darbų stovyklos su auklėjimu. Tebėra klausimas, ar Guzevičius, patekęs į LTSR kultūros ministeriją, buvo perkeltas iš sovietinės kultūros ministerijos kadrus, ar paliko Sovietų saugumo žinioje ir tik laikinai yra komandiruotas lietuvių kultūros naikimo uždaviniais atlikti?

TSRS (visasąjunginė) kultūros ministerija valdo tūlas partietis Aleksandrovas. Tad gal Aleksandrovas paskyrė Guzevičių LTSR kultūros ministeriu? Ne. Guzevičių paskyrė Ivanas Bolšakovas. O kas gi tas Bolšakovas? Tai sovietinio saugumo m. o. augstas pareigūnas, viceministerio rangų paskirtas iš KGB į TSRS kultūros ministeriją. Komunistinėje nomenklatūroje tokios saugumiečių "komandirovos" yra vadinamos "speccoltrabota".

Tai gi tas "speccoltrabotnikas" Bolšakovas ir tvarko visų 16 sąjunginių respublikinių kultūros ministerijų personalinius reikalus. Dabar aišku, kad Guzevičius, perimdamas LTSR kultūros ministeriją, paliko Sovietų saugumo tarnybos žinioje. Jis tarnybiniu atžvilgiu buvo "komandiruotas" į LTSR kultūros ministeriją, o techniškai ir personaliniu atžvilgiu paliko KGB žinioje.

Bet tai dar ne viskas. Visasąjunginėje kultūros ministerijoje Maskvoje veikia dar viena įdomi įstaiga: GUPO.

GUPO yra visasąjunginės kultūros ministerijos vyriausiojo profesionalinio apmokymo įstaiga. Tos įstaigos vertėjas, Zalenko, yra tokios pat rūšies "kultūrininkas" kaip Bolšakovas ar Guzevičius. Zalenko tarnybinių priklausos TSRS kultūros ministerijai, o techniškai ir pagal faktinąją priklausomybę generolui Kruglovui, vadinasi MVD.

GUPO parenka, patikrina ir apmoko naujus sovietinių "kultūrininkų" kadrus LTSR spaudai, radijui ir kitoms lietuvių sovietinimo įstaigoms ir biurams. Pvz. 1953/54 metais GUPO apmokė ir skyrė darbiui

Atlanto Charta

Visi pažįstame Jungtinių Tautų Organizaciją, sutrumpintai vadinamą U. N. Nekartą girdime apie tos organizacijos didelį darbą pasaulio taikai išlaikyti ir žmonijos gerbiui pakelti. Susikaupe skaitome kilnuosius U. N. Chartos įžanginius žodžius:

"MES JUNGTINIŲ TAUTŲ ŽMONES, PASIRYŽOM apsaugoti būsimas kartas nuo baisaus karo padarinių... sugrąžinti ir sustiprinti tikėjimą pagrindines žmogaus teises, į jo vertę ir kilmingumą, į lygias teises moterų ir vyrų, didelių ir mažų tautų... sudaryti sąlygas, kuriose sutarčių ir kitų tarptautinių įstatymų įsipareigojimai būtų gerbiami ir palaikomi... skatinti socialinį progresą ir augstesnį gyvenimo lygį didesnės laisvės rėmuose..."

Tačiau tikriausia daug kas nežino, kad Jungtinių Tautų organizacijai gimti, be jau anksčiau praktikuotų idėjų (Tautų Sąjunga) didelį akstiną davė 1941 m. rugpjūčio mėn. 14 d.

2400 LTSR kultūros ministerijos bibliotekų lektorių, "planuotojų" ir politikų platintojų. Be to, GUPO apmokė Lietuvoje daugiau kaip 6000 "kultklubų", skaityklų, prelegentų ir techninių pareigūnų.

prezidento Rooseveltto ir ministro pirmininko Churchillio paskelbta ATLANTO CHARTA. Tai kas gi yra ta Atlanto Charta?

Besiplečiant II Pasauliniam karui, Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Rooseveltas ir Anglijos ministeris pirmininkas Churchillis 1941 m. rugpjūčio mėn. 9-12 d. Atlanto vandenynė, prie Newfoundland krantų, karo laivuose, turėjo eilę didžiulio paslaptyje išlaikytų pasitarimų. Tuose pasitarimuose buvo sutarta ir abiejų didžiųjų vyrų pasirašyta 8 punktų deklaracija, pavadinta "Atlanto Charta". Dokumentas paskelbtas pasauliui tais pat metais rugpjūčio mėn. 14 d. Chartoj iškilmingai deklaruota, kad signatarai:

- 1) Nesieks teritorinių ar kitokių laimėjimų.
- 2) Nesutiks su jokiais teritoriniais pakeitimais, kurie būtų priešingi tos teritorijos gyventojų norui.
- 3) Rems tautų teisę pasirinkti norimą krašto valdymo formą.
- 4) Pripažįsta teisę į nepriklausomybę visoms valstybėms, jos netekusioms.
- 5) Sieks tarptautinio bendradarbiavimo tikslu pagerinti ekonominį ir socialinį gyvenimą.

VISAM PASAULY

• Rusijos kariniams lėktuvams netoli Vladivostoko pašovus Amerikos tarnybinių lėktuvų, santykiai tarp Rusijos ir JAV dar labiau įsitempė, tačiau diplomatiniai santykių nutraukimo nelaukiama.

• JAV legionierių suvažiavime, įvykusiame Washington, priimta visa eilė rezoliucijų, drąsinančių JAV vyriausybę kiekiau kovoti su komunistine agresija. Legionieriai pasisakė už visuotinį karinį apmokymą.

• Aštuonių valstybių (D. Britanijos, Australijos, N. Zelandijos, Prancūzijos, Tailando, Pakistano, Philipinų ir JAV) Azijos gynybos paktas pasirašomas rugsėjo 8 d.

• New Yorko gubernatorius Thomas E. Dewey šį rudenį nekandiduos jokiai politiniam postui. Dewey gubernatoriaus kėdeje išbuvo 12 metų. Dabar turi 52 metus. Yra kibetas kovotojas prieš komunistus ir remia pavergtųjų išlaisvinimą.

• Komunistinių kraštų spauda labai dažnomis progomis giria Prancūzijos ministerį pirmininką Mendes-France. Paskutiniu metu, Prancūzijos parlamentui pasisakius prieš Europos gynybos planą, komunistinė spauda Mendes-France dar labiau išaugstino. Pačioje Prancūzijoje prieš Mendes-France pradeda organizuotis stipri reakcija. Prancūzų komunistų vadas Duclos išskrido į Maskvą naujų planų parsivežti.

• Indijos santykiai su komunistine Kinija visą laiką yra labai įtartini. Neseniai Indijoje lankėsi Kinijos min. pirm., gi dabar pats Nehru spalio 2 d. vyksta į Kiniją.

• Gvatemaloje pulk. Armas į savo rankas paėmė visą krašto valdžią.

• Turkijos prezidentas C. Bayar atsakydamas į Tito vizitą, lankosi Jugoslavijoje. Jo garbei suorganizuota daug iškilnių.

• Najosios Anglijos valstybės nusiautusi nepaprastai didelę audrą padarė apie \$500,000,000 nuostolių ir pareikalavo virš 50 žmonių gyvybių.

šis heliopteri XH-39 Sikorski, Conn. valstybėje padarė naują pasaulinį greičio rekordą. Per valandą nuskrido 156 mylias.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balyš Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balyš Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00. Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainą 10 centų.

• Naujosios Zelandijos negausi, lietuvių kolonija, susiorganizuoti N. Zelandijos lietuvių bendruomenės, narių informacijai leidžia "Nepersididžius" biuletinį "Naujosios Zelandijos Lietuvis". Iki šio laiko jau išleista 20 numerių.

• Naujosios Zelandijos Dunedino kolonijos visi lietuvių Vasario 16 gimnazijai aukųo vienos dienos uždarbį. Iš viso suaukojo 35 svarus.

• Mažosios Lietuvos veikėjų įvykų pasitarimas Toronte, Kanadoje, išrinko Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio vadovybę. Ją sudaro: M. Brakas — pirm., M. Anyšas ir M. Purvinas — vicepirm., V. Pitkūnigis — sekret., V. Peteraitis — izd. ir E. Neuburas — narys.

• Gabijos, suaktyvino literatūros metraščio, leidėjai spausdinti rinkti jau atidavė 53 autorių prozą ir poeziją. Šiuo metu metraščio redaktoriai J. Aistis ir Stp. Zobarskas ruošia spaudai dar apie 20 autorių poeziją, prozą, dramą ir straipsnius. Be to, kairurie rašytojai baigia savo kūrinius, ir jų laukiama atsiunčiant redaktoriams. Metraštyje bendradarbiauja rašytojai iš šių kraštų: JAV, Kanados, Brazilijos, Argentinos, Čilės, Australijos, Anglijos, Vokietijos ir Švedijos.

• Pirmieji literatūros metraščio Gabija prenumeratoriai, atsiėmę

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Virginia 7-6583
Rezidencijos REpublic 7-7868
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Šeštadienį nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis ir pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago III.
Saukite — YA. 7-7381
Pirmia: vakarais 6 iki 9, šeštadienį
10 ryto iki 4, trečiadienį ir sekmadienį
tik susitarus

Tel. ofiso ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadienį,
antradienį, ketvirtadienį, penktadienį,
10 ryto — 1 p. p. trečiadienį
12-4 p. p. šeštadienį.

Dr. I. Kuras Ramunis
Spec. KODIKIŲ ir VAIKIŲ LIGOS
VAL.: darbo dienomis 3-5 ir 6-8 v. v.
išskyrus trečiadienį 6-8 v. v.
šeštadienį 10-12 v. r. — 1-3 v. p. p.

IR
Dr. Jaras Ramunis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL.: antradienį ir ketvirtadienį 7-8:30 v. v.
šeštadienį 3-5 v. p. p. pagal susitarimą
7156 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL.: Kabineto REpublic 7-1168
Buto: WAilbrook 5-3765

leidyklos atsišaukimą padėti išleisti 50 metų spaudos iškovo-jimo suaktyvinį leidinį, yra šie: kun. J. J. Cepukaitis, Vl. Barčiauskas, Pr. Lapienė, Vl. Kulbokas, prel. J. Balkūnas, kun. T. Žiuraitis, O. P., J. Sker-sys.

• 128-tas Rėmėjų Būrelis Adelaide, vadovaujamas P. Lukošio, gimnazijos namams atsiuntė pakartotiną savo būrelio auką 464,40 DM. Tuo būdu šis vienas Rėmėjų Būrelis yra jau sutelkęs gimnazijos namams aukų iš kelių šimtų savo narių ir rėmėjų per 2.000 DM.

Amerikos Lietuvių Bendruomenė Bostone, per savo kasininką, Ig. Vileniškį, atsiuntė gimnazijos namams auką 619,30 DM.

• Naujai išrinktosios Vokietijos Krašto Tarybos posėdį nutarta kviesti Vasario 16 gimnazijos patalpose rugsėjo 25 ir 26 d. Nustatyta Krašto Tarybos posėdžio dienotvarkė numato tarp kitko Krašto Valdybos ir kitų bendruomenės organų rinkimus, apyskaitų ir samatų svarstymą ir tvirtinimą, statuto pakeitimus ir t.t.

• Lietuvių Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas pasveikino buv. JAV prezidentą H. Hooverį, 80-ties metų sukakties proga. LLK rugpjūčio 10 d. sveikinimo telegramoje buv. prez. H. Hooveriui pareiškė lietuvių tautos padėką už jo simpatijas ir darytus žygius dėl Lietuvos, kaip ir kitų pavergtų tautų.

• Kolumbijoje yra tik dvi skaitlingesnės lietuvių kolonijos — Bogota ir Medellinas. Bogotoje įsteigus Lietuvių Namus, lietuviškas gyvenimas pagyvėjo. Siemet sutvarkytoje karotekoje užregistruota 230 asmenų (įskaitant vaikus). Paskutiniu metu keletas šeimų išvyko į JAV ir Kanadą.

TAUTINĖS SAJUNGOS SKYRIUOSE

DIDELĖS TAUTINĖS S-GOS IŠKILMĖS BOSTONE

Andriaus Kuprevičiaus koncertas, Tautinės S-gos Pirmininko adv. Lapinsko kalba. Mindaugo biusto atidarymas

Spalio mėn. 10 d. Tautinė S-ga rengia didelės iškilmes savo 5 metų skyriaus veiklai atžymėti. Rengiamas didžiulis pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas, Thomas Park saleje.

Čia į susirinkusius pasakys kalbą Tautinės S-gos Centro Valdybos Pirmininkas adv. Antanas Lapinskas.

Po kalbos vyks Andriaus Kuprevičiaus senai lauktas Bostone koncertas.

19 val. Tautinės S-gos rūmuose įvyks iškilmingas Mindaugo biusto įkurdinimo akts. Mindaugo biustas dail. V. Andriūšo gražiai įrengtas Centrinėje salės dalyje. Biusto atidaryme dalyvaus su specialiais kvietimais žymūs visuomenės veikėjai, iš tolimų ir artimų vietovių. Svečiai pasirašys biusto įkurdinimo akto.

Po oficialių iškilmių įvyks vaišės. Bostono skyrius prašo svečių, gavusių kvietimus, pranešti iš anksto apie dalyvavimą šiose iškilmėse.

TAUTOS SVENTĖS MINĖJIMAS

Justo Vaičiūčio paskaita, Valerijos Barmienės koncertas

Tautinė S-ga rengia savo rūmuose rugsėjo mėn. 11 d. šeštadienį, 8 v. v. Tautos šventės minėjimą. Šventei pritaikyta kalbą pasakys Justas Vaičiūtis. Po paskaitos įvyks meninė dalis, kurią išpildys bostoniečiai gerai pažįstama solistė Valerija Barmienė, okompanuojant kompozitoriui Julijui Gaideliui. Moterys kviečiamos šventėje dalyvauti tautiniais drabužiais.

Tautinė S-ga kviečia Bostono lietuviškąją visuomenę gausiai į minėjimą atsilankyti.

STEIGIAMAS STUDENTAMS REMTI FONDAS

Tautinės S-gos Bostono skyriaus valdyba padarė nutarimą steigti studentams remti fondą. Artimiausiam skyr. narių susirinkime tas reikalas bus plačiau aptartas. Pradžiai yra gauta \$50.00.

T-nės S-gos suruoštojų. Genocido parodą aplankė per 1000 asmenų.

Ant. Matjoška, vienas iš T-nės S-gos Bostono skyriaus steigėjų, vadovauja Bostono Balfui, kurio nepaprastu lietuvišku pasišventimu ir pastangomis Bostono Balfas išliko į pirmiaulius pasyrius. Rugsėjo mėn. 11 d. Balfas rengia Bostono viešą

rinkliavą. Rinkliavos štabas, kuriam vadovauja kasin. Antanas Bričkus įsikūrę T. S-gos rūmuose.

BROCKTON LIETUVIŲ BAKUŽĖ

Lietuvių Bakūžė, dedikuota mūsų transatlantinių lakūnų Dariaus ir Girėno atminimui, rengiasi šių metų pasirodymui. Naujosios Anglijos valstybės se Lietuvių Bakūžės vardas yra plačiai žinomas ne vien lietuvių, bet ir kitų tautybių tarpe. Iš esamų Brockton Fair Ground keturių tarptautinių pastatų, lietuvių tautinis pastatas — Lietuvių Bakūžė, savo pasirodymu užima pirmą vietą. Nežiūrint, jog kitų tautybių, kaip airių, prancūzų ar italų pastatai šių dienų politiniu atžvilgiu yra žymiai geresnėse sąlygose, tačiau lankančiųjų atsiliepimas nesulaukia to įvertinimo, ko sulaukia Lietuvių Bakūžė.

Nors lietuviams nėra įmanoma susisiekti su savo tėvyne ir gauti iš jos vėtrėginių ekspozatų, tačiau nuo kitų neatsilikama. Dėka vietos lietuvių pastangų, kiekvienais metais Lietuvių Bakūžė lankytojams duoda naujų dalykų, — dalykų susirūšti su Lietuvos praeitimi, jos tautiniu menu, jo kultūra, istorija.

Šių metų pasirodyme Liet. Bakūžė savo lankytojams atidengs vėl naują lapą iš Lietuvos praeities, t. y. "Nepriklausomoji Lietuva paveikluose". Spalvoti paveikslai nuotraukos pavaišuos tikrą Lietuvos gyvenimą, tokį koks jis buvo prieš jū, vadovauja Bostono Balfui, kurio nepaprastu lietuvišku pasišventimu ir pastangomis Bostono Balfas išliko į pirmiaulius pasyrius. Rugsėjo mėn. 11 d. Balfas rengia Bostono viešą

darė Ern. Bludnikas. Greta to

malonaus, kūrybingo ir pažangaus nepriklausomo gyvenimo, kurį pavaišuos paveikslai, čia bus dail. Andriūšo montažas "Lietuva už geležinės uždangos", vaizduojas Lietuvą kruvinoje vergijoje. Tautinis mienas, gintaras ir kiti dalykai papildys parodos turinį.

Sekmadienį, rugsėjo 12 d. 3 val. prie Lietuvos Bakūžės įvyks programa, kur pagrindiniu kalbėtoju bus Lietuvos garbės konsulas adv. Salna, šoks Ivaškiens tautinių šokių grupė ir kita. Paroda Bakūžėje tęsis nuo rugsėjo 11 iki 18 dienos.

Brockton Bakūžės reikalus tvarko iš Brocktono lietuvių organizacijų atstovų sudarytas komitetas, kurio valdyboje šiemet įeina: K. Jurgelūnas — pirmininkas, K. Klalis — vicepirmininkas, Ern. Bludnikas — sekretorius ir A. Strumskis — išdėninkas. Be to, be valdybos šiais metais atskirose komisijose aktyviai dirba P. Višinis, A. Barulis, Ad. Jasukevičius, J. Liudavičius, M. Tukas, A. Akstinai ir kiti komiteto nariai. B.

DETROIT LIETUVI!

Ištiesk gailėstingą ranką tremtyje nykstantiems tautiečiams.

Nelaimė žmogui patekti į didelį vargą ir bausį, kai nebėlieka vilties iš jo išlaisvinti.

Į tokią padėtį yra patekę keli tūkstančiai mūsų gimtojo krašto sūnų ir dukterų. Jie išmėtyti po platų pasaulį, niekieno nemėgiami ir bejėgiai. Jų vargas yra bausis — jiems reikia pagalbos, JŲ AKYS ATKREIPTOS Į MUS.

Balto pastangomis Detroito ir Hamtrako miesto valdybos tą padėti pilnai suprato ir davė leidimą praveisti viešą rinkliavą miesto gatvėse. LIETUVIŲ TAG DAY ŠIŲ METŲ SPALIO (OCTOBER) 2 DIENĄ — ŠEŠTADIENĮ, DETROITE IR HAMTRAMCKE.

Dabar mūsų eilė pademonstruoti kas mes esam. Garbingai pasirodykime, kad mes savųjų dar nepamiršome, kad mes jų vargus dar atjaučiame. Taip, tokiais mes esame gimę, tokiais mes ir turime būti.

Atėjo proga tą patvirtinti savo darbais ir mes tą ryžtingai padarysime. Mūsų yra daug, mes esam organizuoti, kultūringi ir tikram reikalui neabejingi. Ne laukime didelių kvietimų ar raginimų. Kiekvienas rodykime savo iniciatyvą, savo sumanumą, kaip daugiausiai surinkti aukų.

Atsiminkime, kad kiekvienas surinktas doleris pateks į senelių prieglaudą, į ligonines, į maisto pavidalų pateks į išalkusių burnas.

Šių metų spalio 2 dieną, kiekvieno lietuvių pasididžiavimas ir garbės ženklas yra a u k u d e ž u t e.

ATVYKSTA ČIURLIONIS

Liet. B-nės Detroito. Apylinkės Valdybos kviečiamas spalio mėn. 16 d. Detroito atvyksta

"Čiurlionis" ansamblis ir duos koncertą Western High School patalpose.

WORCESTER

L. S. "RAMOVĖ" GEGUŽINĖ

Metinė L. S. "Ramovė" Worcesterio skr. gegužinė įvyksta 1954 m. rugsėjo 11 d. (šešt.) Maironio parke, Worcester, Mass. Bus linksma literatūrinė programa. Worcesterio lietuvių aktualios poezijoje ir prozoje-humoristiniai kupletai. Programą išpildys: J. Vizbaras, L. Joku-bauskas ir J. Juozaitis.

Sokiama gros "Tango" orkestras. Geras bufetas.

Gegužinės pelnas skiriamas Lietuvos laisvės kovų invalidų šalpai.

Visus ramovėnus iš kaimyninių miestų maloniai kviečiame atsilankyti.

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems

JUDGE WALTER T. KINDER

PROBATE COURT

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

KOVAC REALTY CO.

960 East 185th Street

KE 1-5030

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

PARKER FULTON

ATSTOVAS I MIESTO VALDYBA

Rinkimai lapkričio 2, 1954

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems
Mūsų draugams ir rėmėjams

ELECT
CHAS C. GOLDMAN

CANDIDATE FOR
JUDGE OF THE COURT OF
COMMON PLEAS

(Unexpired Term Ending January 2, 1957)
ABLE CONSIDERATE HUMANE
THE ONLY JUDICIAL CANDIDATE OF LITHUANIAN
EXTRACTION

X I CHAS C. GOLDMAN

Election Tuesday, November 2, 1954

TIK'ISIPILK PARAGAUK-

ir jūs atrasit
(savo pirma stikline)
ką reiškia
skoniui gaminimas!

Turtingas putojantis paviršius... tyra auksinė spalva ir visiškai patenkinantis skonis, joks kitas alus negali prilygti. Tai skoniui gamintas Stroh's. Jūs tai galite įrodyti su savo visiškai pirma stikline. Sekantį kartą prašykite Stroh's. Leiskite savo geram skoniui pažinti skoniui gaminto Stroh's gerą skonį.

Jums patiks

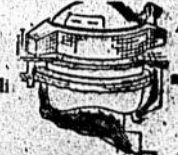
Stroh's

jis yra šviesesnis!

Dabar už vietinės kainas

SKONIS

joks kitas alus negali prilygti

Amerikos vienintelis

alus ugnim gamintas

2000 lapenų

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Lietuvos spaustuvės bolševikmečių

Maskvos instrukcijos ir spausdiniai Lietuvos spaustuvioms

Bolševikai Baltijos valstybėse rado nemažai gerų įrengtų spaustuvių su moderniomis mašinomis. Tokių mašinų jie pas save neturėjo, nes įvežimas buvo smarkiai varžomas ir tekdavo tenkintis vietos gamybos mašinomis. Tačiau, Lietuvoje jiems atsiskleidė platūs horizontai nematytų dalykų poligrafijos pramonės srityje.

Kaip žinoma, buvo įsteigtas taip vadinamas LTSR Prampjektas — pramonės projektavimo įstaiga. Šios įstaigos uždavinys buvo projektuoti bei konstruoti naujas mašinas. Bet kadangi Lietuvos poligrafijos pramonė buvo gana augštai pastatyta, tai jie sumanė pasinaudoti esamų spaustuvių mašinų pavyzdžiais, kad galėtų bandyti ką nors panašaus Maskvos pasigaminti. Tuo tikslu buvo nusiųsta į Maskvą net 14 Lietuvos spaustuvių buvusių mašinų planai, kuriuos parengė vietos pramprojeke tyrinėjimų skyrius.

Kita vertus, mūsų spaustuvių lankė ir tos srities specai iš Maskvos. Tarp kitų buvo atvykę „instruotuoti“ tresto galvas Maskvos poligrafijos tresto „Poligrafknyga“ direktorius A. Vlasovas. Savo pranešime tarp kitko jis nurodė, kad visose įmonėse reikia dabar turėti budrią akį, nes tarp jūsų jaunos tarybinės respublikos piliečių esama dar ir tokių, kurie yra priešingi tarybinei santvarkai. Jie, girdi, gali skverbtis į jūsų įmones ir visai pažeisti. Prelegentas prisipažino, kad ir Sovietų Sąjungoje anksčiau būdavo toki atsitikimai, kada kenkėjai, net perstatydami skyrybos ženklus, bandė iškreipti Lenino-Stalino raštų tikrą atskirų sakinių prasmę. Toliau, prelegentas nurodė, kad esą dabar Lietuvos spaustuvioms neteksia stovėti be darbo, nes iš Maskvos bus duota spaus-

KAZYS KEMEŽYS

dinti apie 50 knygų, kurių tiražas sieks apie 2 milijonų egzempliorių. Ir tikrai, bolševikai, suodę, kad Lietuvoje esama gerų spaustuvių, o kas svarbiausia, didelės atsargos gero popierio, tuoju užvertė mūsų spaustuvių spausdinti Maskvos leidkoms visoki agitacinį šlamštą. Ir nemaža buvo pradžioje jų išspausa.

Knygos daugumoje buvo rusų kalba ir skirtos SSSR. Bet kol mūsų spaustuvių spaudė Maskvai spausdinius iš vietos popierio, tuoju užvertė mūsų spaustuvių spausdinti Maskvos leidkoms visoki agitacinį šlamštą. Ir nemaža buvo pradžioje jų išspausa.

Kita vertus, mūsų spaustuvių lankė ir tos srities specai iš Maskvos. Tarp kitų buvo atvykę „instruotuoti“ tresto galvas Maskvos poligrafijos tresto „Poligrafknyga“ direktorius A. Vlasovas. Savo pranešime tarp kitko jis nurodė, kad visose įmonėse reikia dabar turėti budrią akį, nes tarp jūsų jaunos tarybinės respublikos piliečių esama dar ir tokių, kurie yra priešingi tarybinei santvarkai. Jie, girdi, gali skverbtis į jūsų įmones ir visai pažeisti. Prelegentas prisipažino, kad ir Sovietų Sąjungoje anksčiau būdavo toki atsitikimai, kada kenkėjai, net perstatydami skyrybos ženklus, bandė iškreipti Lenino-Stalino raštų tikrą atskirų sakinių prasmę. Toliau, prelegentas nurodė, kad esą dabar Lietuvos spaustuvioms neteksia stovėti be darbo, nes iš Maskvos bus duota spaus-

Poligrafijos tresto metinės „veiklos“ balansas

Per tuos vienerius bolševikinio viešpatavimo metus spaustuvių tvarkytojai daug projektavo, daug rašė, kalbėjo, mėtė mašinas ir net ištisas spaustuvių iš vienos vietos į kitą, daug planavo, važinėjo, tačiau bet kokios pažangos spaustuvių darbe nebuvo pasiekta. Priešingai, spaustuvių pradėjo stigti įvairių mašinų dalių, trūko popierio, spaustuvių darbininkų realus uždarbis žymiai sumažėjo. Nors jie šimtus rublių uždirbdavo, bet maža ką galėjo už juos nupirkti, nes viskas jau buvo brangė ir kainos vis kito, dėl prekių stokos. Ir tai viskas vyko dar normaliam taikos metui esant.

Poligrafijos pramonės trestas nepajėgė kiek nors pakreipti spaustuvių darbo geresne linkme, nes jis pats skendo popierinėje tarybų sistemos rutinoje. Kad taip buvo, labai ryškiai patvirtina paties tresto sau surašytas kaitinimo akto dėl jo metinės veiklos.

Štai ką konstatavo tresto aktyvo susirinkimas 1941 metų gegužės mėn. pabaigoje. Rasta tokie darbo trūkumai: visur darbas vyksta be jokio plano, o tiesiog pripuolamu būdu. Tresto skyrių darbe nebūta jokio ryšio tarp atskirų skyrių. Tresto vadovybės visiškai neįsijaučia darbe. Neaiškios tarnautojų teisės ir pareigos. Nėra darbo kontrolės ir netikrinama uždavinių bei įsakymų įvykdymas. Darbo normos nustatytos, nepatikrinus darbo eigos ir mašinų. Nepatinkamai veikia kadrai, tiekimo, planavimo ir finansų skyriai. Vietos komitetas mažai domisi tresto darbų eiga ir silpnai koordinuoja su darbo drausmės laukytojais.

Toks poligrafijos tresto darbo balansas buvo suvestas vienerių metų bolševikų buvimo Lietuvoje išvakarėse. Yra labai gerai žinoma bolševikinė propa-

ganda. Jos pagalba iki augščiau sio laipsnio iškeliami tikrumoje nesami laimėjimai. Tačiau šiuo atveju trestas negalėjo ir savi-kritika pridengti nesklaidumų ir trūkumų savo darbe. Ir kasdien slygos blogėjo. Žinoma ir toliau būtų jieškomai visų negero-vių kaltininkai, tariami kenkė-jai, tik deja visam bolševikiniam

(Pabaiga)

Mažieji lietuviai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Kūdikų ir vaikų rudens drabužiai

Vaikų 1.69 vilnoniai
MEGZTINIAI
\$1

Vien vilnos stori megstiniai naujos rudens spalvos. Dydžiai 3 iki 8.

Reg. 1.99—1 ir
2 dalių Flannelette
PIŽAMOS
1.39

Raštuota flannelette dideliam pasirinkime spalvų ir rūšių. 1 dalies dydžiai 4 iki 8, 2 dalių dydžiai 4 iki 8.

Vaikų 3.99 su
pamušalu išverčiamas
Istrižai austi
PUSPALČIAI
2.99

Pilnas užtraukiamas priekis, tikro kailio apvedžiojimas. Raudoni, mėlyni, rudi, žali. Dydžiai 2-3-4-5-6.

VYSTYKLAI

3.95 "Curly" vystykiai 21x40" dydžio. Kvadrato formos. Netikslumai.

2.79 tuz.

1.99 tuz.

Flannelette ir gumos paklodas

Plaunamas. Gumos vienas šone ir 1 yardas minkšta flannelette kitam

Vaikų Flannelette sporto marškiniai

Sanf.* Corduroy ar istrižai austos kelnės. Rudos ar raudonos. Dydžiai 3 iki 6.

Reguliariai 1.99 iki 2.99 rankų darbo
MERGAICIŲ suknelės 1.69

Gražios rądom pasišutos suknelės kelių spalvų ir rūšių. Dydžiai 9 mėnesių iki 3 metų.

LAYETTE REIKMENYS

59 c. Medvilnės marškiniai 2 už \$1
69 c. Minkšti deklai 2 už \$1
69 c. Nylono Bootes 2 už \$1
50% Quilted patiesalai (17x18") netiksl. 3 už \$1
1.69 Terry megst rankšluosčiai, netiksl. \$1
"Baby Mae" lopšio patiesalai \$1
1.39 Nylono megstiniai \$1
69 c. 89 c. Flannelette naktiniai drabužiai 2 už \$1

Pranešama, kad atidaryta

SOUTH SIDE BEVERAGE

6926 SUPERIOR AVE.

EX 1-7516

Nemokamas pristatymas. Ledo šaltumo alus, vynas ir maišyti gėrimai už populiarias kainas.

Aidaryta vakarais iki 9 val.

naujos rudens

1.99

SUKNELĖS

Reguliariai 2.29 vertės

Dabar yra laikas nupirkti tas naujas sukneles, kol pasirinkimas turi daug rūšių, spalvų ir dydžių. Pilnos spalvos, kištukuotos, raštai, visi gražiai pabaigti, plaunami. Jūs žinote kaip jos mėgta naujas sukneles. Šios yra puikios vertės už šią kainą. Dydžiai 2 iki 6.

Reguliariai 7.99—1 dalies vaikų Nylono
SNIEGO DRABUŽIAI 5.99

Apsiuvinėti. Berniukų ir mergaitių rūšys. Visos naujos spalvos. Dydžiai 2 iki 4.

Vaikų Flannelette išmuštos kelnės

Spalvoti raštai. Ilgos rankovės. Berniukams ir mergaitėms. Dydžiai 3 iki 6x

Vaikų 1.39—2 dalių Jersey drabužiai

Medvilnės jersey, marškiniai ir medvilnės kelnės. Parinkty spalvų. Dydžiai 0-00.

Reg. 1.99 Beacon lopšio deklai

36x50" dydžio. Įrišta į rayon satin. Maži netikslumai.

jai komplimentus. Jinai be jokios gėdos, kaip tikra čigonė, kas ji iš tikrųjų ir buvo, laikydami provokuojančiai ir vartydami akis, kiekvienam atskinėjo. Pradžioje ji man nepatiko, ir aš tęsiau savo darbą, tačiau ji, pagal įprotį moterų ir kacių, kurios neateina, kai šauki, ir ateina, kai jų nešauki, sustojo priešais mane ir tarė:

— Kūmai, — kreipėsi ji andaluziečių papročiu, — ar neatiduotumei man savo grandinėles mano nedegamos spintos rakteliams prišti?

— Ji bus priristi mano užtaiso nuleidžiamam kableliui, — atsakiau aš.

— Tavo kableliui, — sušuko ji juokdamasi: — Senjoras mežginėlius mezga, kad jam reikalingas kablelis!

— Visi pradėjo juoktis, ir aš jaučiau, kad užraudau ir nesugebėjau jai nieko atsakyti.

— Tad, mano širdelė, — tarė ji vėl, — numegzk man septynis mastus juodų mežginėlių mano mantilijai.

Ir, paimdama akacijų žiedą, kurį ji buvo įsikandusi, nykščio sprigtu sovė man tiesiai į kaklą.

Pasijutau, senjore, taip, lyg būtų mane kliudžius kulipka. Nežinojau kur dėtis ir nejudėjimas, lyg baslys, tylėjau. Kai ji įėjo į dirbtuvę, aš pažvelgiau į akacijų žiedą, kuris buvo nukritęs ant žemės prie mano kojų. Nežinojau, kas vertė mane tai daryti, bet aš, draugams nepastebint, jį pakėliau ir atsargiai įsidėjau į švarko kišenį. Tai buvo pirmoji mano kvailystė.

Praėjus dvims ar trimis valandoms, aš vis dar tebegalvoju apie tai, kai į sargybos būstinę perkreiptu veidu ir uždusęs atbėgo durininkas. Jis mums pranešė, kad didžiojoje cigary salėje esanti nuzudyta viena moteris ir reikią tenai tuojau pat nusiųsti sargybą. Seržantas įsakė man paimti porą

vyrų ir vykti pažiūrėti. Paėmiau du savo vyrus ir nuvykau. Įsivaizduokite, senjore, kad, įėjęs į salę, visų pirma radau tris šimtus moterų su vienais marškiniais ar arti to, šaukiančių, klykiančių, mosuojančių ir keliančių tokį triukšmą, jog ir paties Dievo griaustinio negirdėtum. Vienoje salės pusėje gulėjo augštelininka moteris, pasrūvusi kraujui, veide dviem peilio smūgiais išrežta raidė X. Priešais sužeistąją, kuriai teikė pagalbą pačios geriausiosios moterys, pamatiau Carmen, laikomą penkių ar šešių savo draugų. Sužeistoji moteris šaukė: "Kuniga! kuniga! — aš mirštu!" Carmen tylėjo, griežė dantimis ir it kameleonas, vartė akis.

"Kas atsitiko? — paklausiau aš. Turėjau daug vargo, kol patyriau, kas įvyko, nes visos darbininkės šaukė vienu kartu. Atrodė, kad sužeistoji moteris gyres, jog ji pakankamai turinti pinigų nusipirkti Trianų turguje asilą. "Argi, — tarė Carmen, kuri turėjo gerą liežiuvį, — nepakanka tau šluotos". Ši, įsižeidusi, atsakė, jog jina, neturėdama garbės būti nei čigone, nei šetono krikšto dukterimi, nėra susipažinusi su šluotomis, bet senjorita Carmencita tuojau susipažins su savo asilu, kai corregidaras, lydimas dviejų tarnų nubaidyti musėms, vyks su ja pasivaišinti.

— Palauk, — tarė Carmen, — aš padarysiu ant tavo veido musėms girdyklą ir jame išpiešiu sachmatų lentą. Ir tuojau pat brūkšt braukšt peiliu, kuriuo ji pjaustė cigary galukas, ir išrežė josios veide šv. Andriejaus kryžių.

Reikalas buvo aiškus. Aš paėmiau Carmen už rankos.

— Sesute, — tariu jai mandagiai, — turi eiti drauge su manim. — "Einame", tarė ji abejingai. — "Kur mano mantilija?" Jinai ją taip apsiūšė, kad buvo matyti tik viena didelė josios akis ir švelni lyg avinėlis,

ėjo paskui mano vyrus. Atvykus į sargybos būstinę, seržantas konstatavo, kad nusikaltimas esąs sunkus ir liepė ją vesti į kalėjimą. Vesti ją į ten teko man. Ji ėjo tarp dviejų dragūnų, o aš ėjau užpakaly, kaip tai daro panašiais atvejais brigadininkas. Ėjome į miestą. Pradžioje čigonė tylėjo, bet Gyvatės gatvėje — jūs ją žinote, ji verta šio vardo dėl josios išsiraitymo — Gyvatės gatvėje ji pradėjo, nuleisdama mantiliją ant pečių, kad man parodytų savo apgaulingą veidėlį, ir, atsigrįždama į mane, tarė:

— Karininke, kur jūs mane vedate?

— Į kalėjimą, vaikuti, — atsakiau, kiek galėdamas, švelniau, kaip kad geras karys turi kalbėti su kaliniu ypač moterimi.

— O kas su manim bus? Senjore karininke, pasigalėkite manęs. Jūs toks jaunas, toks malonus... Paskui tylesniu tonu: — Leiskite man pabėgti, — tarė ji, — aš jums duosiu gabalėlį "bar lachi", ir visos moterys jus mylės.

"Bar lachi", senjore, yra magnetinis akmuo, su kuriuo čigonai daro daugybę burty, jeigu tik moka juo naudotis. Įskutęs į balto vyno stiklą, duok išgerti jo moteriai, ir ji bus jūsų.

Aš, kiek galėdamas rimčiau, tariu: — Mes čia esame ne tam, kad niekus kalbėtume. Reikia eiti į kalėjimą, taip įsakytą, ir jokios kitos išeities nėra.

Mus, baskus, ispanai lengvai pažįsta, iš mūsų tarimo, tačiau, iš kitos pusės, niekas kitas negali išmokyti ištarti kad ir "ba, jao-na" (Taip, senjore). Tad Carmen nebuvo sunku atspėti, kad aš esu kilęs iš provincijos. Jūs žinote, kad čigonai, neturėdami savo krašto, amžinai keliauja ir kalba visomis kalbomis, ir visur jie jaučiasi namie: Portugalijoje, Prancūzijoje, Catalonijoje, net su maurais ir anglais jie gali susikalbėti. Carmen gana gerai mokėjo baskiškai.

— Laguna ene mihotsarena, mano širdies drauge, — tarė ji staiga, — ar tu nesi iš mūsų krašto?

Mūsų kalba, senjore, tokia graži, kad, ją išgirdę svetimame krašte, mes sudrebaname... Aš norėčiau nuodėmklausio iš savo gimtinės, — tarė tyliai banditas.

Po valandėlės jis vėl tęsė: — Aš esu iš Elizondo, — atsakiau jai baskiškai, sujudintas, išgirdęs kalbant mano gimtąją kalbą.

— O aš, — tarė ji, — iš Etchalar (kraštas nuo mūsų už keturių valandų kelio). Čigonai mane atsigabeno į Siviliją. Dirbau manufaktūroje, kad užsidirbčiau pinigų grįžimui į Navarrą pas savo motiną, kuri turėjo tik mane ir mažą su dvidešimčia citrinos medžių darželį. O, jei aš būčiau savo gimtinėje prie baltojo kalno! Mane įžeidė vien todėl, kad aš nesu iš šio niekšų, supuvusių apelsinų pirklių krašto, ir tos širšės visos suklio prieš mane, kad aš joms pasakiau, jog visi jų Sevilijos pagyrūnai su jų peiliais neišgąsdins nei vieno mūsų krašto vyro su jo mėlyna berete ir jo maquila. Gerasis bičiuli, ar negalėtum kuo nors padėti savo tautietei.

Ji melavo, ji visuomet meluodavo. Aš nežinau, ar ši mergina savo gyvenime yra pasakiusi bent vieną teisingą žodį. Tačiau, kai ji kalbėdavo, aš jai tikėdavau — tai būdavo kažkas stipresnio už mane. Ji kalbėjo daryta baskų kalba, ir aš maniau, kad ji navarietė. Tikrai josios akys, burna ir veido spalva sakė ją esant čigone. Aš buvau kvailas ir į nieką nekreipiau dėmesio. Aš galvoju, kad, jei ispanai blogai atsilieptų apie mano kraštą, aš sudirbčiau jų veidą taip, kaip ji padarė savo draugui. Trumpai sakant, aš buvau tarytum girtas, pradėjau šnekėti kvailystes ir net buvau pasirengęs jas daryti.

Jei aš tave parstumčiau ir tu parvirsum, mano tautietė, — tarė ji baskiškai, šie du kastilijos naujokai manęs nesulaikytų.

Dievaži aš užmiršau įsakymą ir viską ir jai tariu:

— Gerai, mano bičiule ir mano tautietė, mėgink, ir šv. Kalno Panelė tepadeda tau.

Šiuo laiku mes kaip tik ėjome viena iš daugelio siaurų Sevilijos gatvelių. Staiga Carmen atsisuko ir smogė kumščiu man į krūtinę. Aš tyčia parvirtau augštelininkas. Vieną šuoliu ji peršoko per mane ir, parodydama blauzdas, pasileido bėgti... Žmonėse kalbama apie baskų kojas, bet josios kojos buvo kur kas geresnės... tokios pat greitos, kaip ir gražiai išlenktos. Aš tuojau pat atsisukiau, bet savo jėgtį (Ispanų kavalerija ginkluota jėgtimis), laikiau skersai taip, kad užtvėčiau gatvę ir pačioje pradžioje mano draugams sutrukdyčiau ją vyti. Paskui aš pats leidausi ją vyti, o jiedu paskui mane, bet kur tu ją pavysi.

O mūsų pentinų, kardu ir jiečių bijoti nebuvo ko. Per trumpesni laiką, negu aš jums tai papasakojau, kalinė paspruko. Be to, visos to kvartalo kūmėtės favorizavo jos pabėgimą, iš mūsų tyčiojosi ir mus klaidino. Po ilgo įjėškiojimo šen ir ten teko grįžti į sargybos būstinę be kalėjimo viršininko raštelio.

Gl mano vyrai, kad nebūtų nubausti, pranešė, jog aš su ja kalbėjau baskiškai. Kad vienu kumščio smūgiu tokia mergaitė ir, tiesa sakant, nebuvo per daug įtikima, taip lengvai partiestų mano jėgos žaliuką. Visa tai atrodė įtartina, teisingiau, per daug jau aišku. Aš buvau degraduotas ir uždarytas vienam mėnesiui kalėjimui. Buvo mano pirmoji bausmė mano tarnyboje. Sudiev, seržanto juostelės, kurias aš tikėjausi jau beturėti. (B. d.)

VISAI SLAPTAI...

ENCIKLOPEDIJOS
LIGOS

Steponas Žiurkė jau pusmetis, kai jautė tokį dūmą, skausmą, augščiau skilvio ir žinojo, kad nei pats, nei jo nepagydyta, o tik Lietuvių Enciklopedija. Jeigu jo vardas nebus atspaus-tas Enciklopedijoje, tai nebus buvę verta nei gimti, nei būti pakrikštytam. Savo likimą jis buvo sukreipęs. Vytauto A. Bruzgulis rankas. Jeigu Bruzgulis bus įdėtas, tai Žiurkė irgi bus. Juodu abu ir lygiai nugalė-davo ir panašiai nugalėdavo. Tiesa, Bruzgulis jau buvo prasi- siveršęs geroką galą pirmyn, kai laikraščius pagarsino, kad gražiausios gėlės žydi tada, kai jų šeiminiškė švenčia vardines ir duoda nekviestiems svečiams išgerti ir kad vokiečių vestu- vėse Bruzgulis buvo žymus, jei- gu jau ne žymiausias svečias. Bet istorija juk yra pagelbinė žmona, kai tikroji išvyksta (de- kui Dievui) į kurortą ar giminių atlinkyt. Žiurkė jautė, kad bus dar laiko su istorija pažaist ir Bruzgulį prisivyt. Jis juk stovi abėcėlės gale, kai Bruzgulis ko- ne pačioje pradžioje.

Trečiajame Enciklopedijos to- me Vytautas Bruzgulis buvo tikrai įdėtas. Su fotografija, da- tomis ir slapyvardžiais. Žiurkė buvo tikras, kad jo eilė, kai ateis, tai jau neprašys. O iki to laiko geruoju ar piktuju dar įgrūs į laikraščius koresponden- cijų, reportažų ir vedamųjų, pa- sirašytų pavarde ir slapyvar- džiais, kad, ko gero, Enciklope- dija gaus jam paskirti net dau- giau eilučių, negu Bruzguliui.

Bet velnias nemiega, kai žmo- gus rojų sapnuoja.

Vieną vakarą ponis Žiurkienė išdėstė ant stalo visą tazinę to- kių lyg pasui savo fotografijų. Visos pas Talį imtos, nuogais pečiais, vienos nugarą rodyda- mos, kitos krūtine iki pačių pir- mųjų mitybos versmų. Šypse- na visose buvo ta pati, su visais sveikais ir pliombuotais dantim.

Kam tau šitos fotografijos dabar?

Kam? Lietuvių Enciklope- dijai, ar kaip ji ten ta knyga va- dinas. Ar paskutinę minutę šok- siu fotografuoti, kai dabar dar turiu laiko išsirinkti ir pozą, ir šypseną, ir dydį. Tai kuri ge- riausia, Steponai?

Betgi, moteriške, ko tau reikia Enciklopedijoje?

Taip, aš ir galvoju, kad tu šitaip užbausi! Tik tu ir gali šitoks būti! Tu save, žino- ma, tai jau siysi į tą Enciklope- diją.

Na, matai, mieloji, yra žmogus ir žmogus, vieta ir vie- ta. Kitur man nepritinka būti, o kitur vėl tau. Aš juk ir į laik- raščius jau 30 metų rašinėju, ir savo penkiasdešimtą gimtadienį užpėnai atšvenčiau, ir išva- duotą Klaipėdą vadavau, ir lik- tinių puskarininku buvau. Pa- galiau, jeigu Vytautas Bruzgulis įdėtas, tai kodėl aš negaliu?

Teisybė, kur na. Bet jei- gu Bruzgulienė įdėta, tai kodėl ne aš. Matai, kaip kiti vyrai sa- vo žmonom rūpinas, be jų nei žingsnio, net ir į Enciklopediją, o tu!

Bruzgulienė?

Bruzgulienė, o kas dau- giau. Še, Žiurkė, ir fotografija, ir bijografija, ir viskas.

Nu, mat, čia parašyta, kad ji dainininkė.

O kas žino, kad aš ne. Juk tu žinai, kad aš visada norėjau operoje dainuoti, kaip tokia Zau- nienė ar Dambrauskaitė. Tai ko aš ne kandidatas, kaip kitos?

Ji vaidinusi vienam Vokie- tijos mieste.

O aš kitam.

Ji dainavusi čiurlioniųje.

O aš Kanklėse.

Ji ir per radiją dainavus.

O aš negirdėjau.

Vistiek, kas ten bebūtų aš tavęs į Enciklopediją nesiusiu. Tada jau krausčiau iš Cleve- lando.

O kodėl kiti neįkrausiu? Gera! Bet taip ir žinok: jeigu aš ne, tai ir tu ne! Kur nėra žmonos, ten nėra kito vyro. Supranti? Tai mano paskutinis žodis.

Ir Žiurkė žinojo, kad taip ir yra. Visada jos žodis buvo pa- skutinis. Bent iki šiol Enciklo- pedinė liga vėl atkrito. Steponas Žiurkė galvojo, galvojo ir gal- vojo, ką dabar daryt, kol žmona ir kiti pastebėjo, kad jau laikas galvot, kur Amerikoje yra Su- valkų Kalvarija.

V. Medinis

Nežino kaip

Mokytojas per plešimo pamo- ką liepė kiekvienam mokiniui nupiešti, kuo jis norėtų būti, kai užaugs.

Pamokai baigiantis, viena maža mergytė parodė tik tuščią popierių.

Kodėl? — nustebo moky- tojas, — argi nėra nieko, kuo tu norėtum būti, kai užaugs?

Taip. Aš norėčiau ištėkėti, bet nežinau, kaip tai nupiešti.

Pirmas reikalas

Zigmui, — pašaukė kape- lionas vaiką per tikybės pamo- ką, — ar gali pasakyti, ką tu- rime padaryti pirma, negu gali- me tikėtis nuodėmės atleidimo?

Pirma turime padaryti nuodėmę — atsakė vaikas.

Vienintelė priemonė

Jonaitis visada skųsdavosi dėl savo žmonos atminties.

Ji nieko negali atsiminti. Tai bjauru.

Su mano žmona buvo ta pati bėda, — įsikiso Petraitis, — ligi aš radau tinkamą receptą.

O koks jis?

Paprastas, Jonaiti. Jeigu aš noriu, kad ką nors mano žmona tikrai atsimintų, užrašau tai popierėlyje ir priklijuoju jį ant veidrodžio.

Kiek kaštuoja

Jurgi, — klausė mokyto- jas, — jeigu vienas bananas kaštuoja tris centus, tai kiek reikės mokėti už tris.

Jurgis stengėsi, bet nepajėgė suskaičiuoti.

Palauk, gal tau geriau sek- sis, jeigu mudu įsivažduosime, kad esava turguje ir klausimą pardavėją.

Ar turite šlandien gerų bananų?

Turime puikių po tris cen- tus vieną, — atsakytų pardavė- jas.

Aš imu tuziną, — tarė Jurgis, neva įsivažduosime, — o kiek tai kaš- tuos?

Taip nedera

Atsitiko taip, kad vienas Pie- tų Afrikos juodukas, Basutų vado Washeho senelis, buvo su- valgytas vieno iš savo patista- my. Žmogėdis buvo sučiuptas ir atvestas pas Washehą, kad šis jį užmuštų.

Ne, taip nedera, — pasa- kė Washehas, — aš juk negaliu išniekinti savo senelio kapo.

Reikia pakelsti

Žmogus įpuolė į automobilį krauvę ir sušuko:

Jūs žadėjot pakelsti visas sulaužytas dalis, kai aš pirkau savo mašiną, ar ne?

Taip, ir mes laikomės sa- vo pažado, — atsakė vedėjas.

Ir tada žmogus jam įteikė su- laužytų dalių sąrašą:

1 ausis, 2 šonkauliai, 1 no- sies galas, 3 pirštai.

Iš viso 7.

Tebevaldo pagieža

(Atkelta iš 5-o pusl.)

Zalkauskas ir Karvelis nuvyko į Boną, jiems patys vokiečiai priminė, kad egzistuoja — Lie- tuvos diplomatinė tarnyba. Sau- nieji VLIKo riteriai gėdingai nuleido akis ir įrašė į savo ko- munikatą sakinį, kad, girdi, Lietuvos atstovas galėtų būti pripažintas, bet tam reikia su- sitarimo su "Lietuvos diploma- tais". Toliau VLIKas nutaręs "įpareigoti VLIKo p-ką ir VT daryti visus žygius Lietuvos at- stovavimui sutvarkyti".

Dar kartą: reiškia, viskas, ką Dr. Karvelis ligšiol skelbė apie "formalinį sutvarkymą" buvo — neteisybė (kas teisybė, tai ne melas!).

Dabar žiūrėsime, kokius "vi- sus, žygius" VLIKo dauguma darys.

Deja, maža vilties, kad tie žy- giai turės pasisekimo. Tą paro- dės ir tai, kokį kelią prel. Krupavičius ir Dr. Karvelis su savo satelitais pasirinko, tikė- damiesi išsiskirti iš to triukšmo, kurį jie patys neprotėngai ir ne- sąžiningai sukėlė. Būtent, jie senu papratimu stengiasi su- versti kaltę kitiems. Girdi, "mes" viską padarėme "vardan- tos", o štai atėjo toks nevidonas

Lozoraitis ir viską sugriovė. (Beje, dar neseniai Dr. Karvelis skelbė net apie du Lozoraičio "protestus" prieš jo "ambasado- jausmų, dar nematyti, kad Vy-

nikate kukliai bekalbama apie "intervencijas".

Iš komunikato ir šiaip maty- ti, kad šiek tiek susismulkinta. Anksčiau buvo kalbama apie "atstovavimą" prie vokiečių fe- deralinės vyriausybės, dabar — po apsilankymo Bonnoje — be- kalbama apie "atitinkamą įstai- gą" ir t.t.).

VLIKas kai kada skelbia si- einas Seimo funkcijas. Turbūt, nerasima pasaulyje parlamento, kuris po tokio blamažo, kokį pa- tyrė Dr. Karvelis po pirmųjų žygių ant diplomatinio parkieto, nebūtų pasmerkęs makedoninių politikavimo metodų.

Iš to, ką "Elta" skelbia apie VLIKo nutarimus rugpjūčio 11-13 d. posėdžiuose, kuriuose pa- sireiškė tiek maža politinės iš- minties ir tiek daug pagiežos jausmų, dar nematyti, kad Vy-

riausiojo Lietuvos išlaivinimo Komiteto narių dauguma būtų suradusi tikrąjį kelią. Ji dar la- bai tolima nuo tos minties, kuri pareikšta VLIKą sudarančių grupių atstovų pasitarime 1954 m. gegužės 1 d. ir atspausdinta minėtame "Elto" komunikate:

"Siekti kovojančios dėl Lietuvos išlaisvinimo politiška organi- zuotos lietuvių visuomenės kon- tu!

solidacijos". Dabartinė VLIKo dauguma, kaip iš visa ko maty- ti, yra pasistačiusi kitoki už- davinį: Kurstyti ir skaldyti lie- tuvių visuomenę... XYZ

Vokietijoje 683 lietuviai džio- vininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus mė- zuotos lietuvių visuomenės kon- tu!

AR RŪPINATES SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykit savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai.

Rašykit šiuo adresu:

Tėviškėlė,
2313 West 91 St.,
Chicago 20, Ill.

Kaip ligoninių kainos pakeičia BLUE CROSS mokesčius

Blue Cross užmoka už jūsų gaunamą ligoninės pa- tarnavimą — pagal jūsų Blue Cross sutartį.

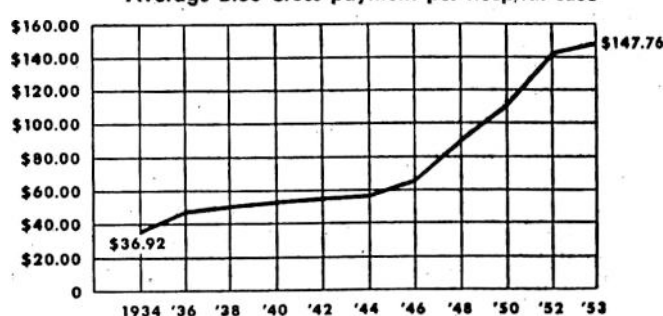
Kai ligoninės patarnavimo kaina pakyla, Blue Cross turi užmokėti jums šią pakeitusią kainą.

Kadangi ligoninės išlaidos — kaip kitos pragyve- nimo kainos — keičiasi laikas nuo laiko, jūsų Blue Cross turi pritaikyti mokesčius, kad užmokėtų jums už pasikeitusias kainas.

Yra daug priežasčių ligoninės kainų pakeitimui — pavyzdžiui, didesnis naudojimas naujų vaistų, ge- resnių ir daugiau instrumentų panaudojimas, padi- dėję darbo kainos ir daugelis kitų.

Kaip pavyzdys, vidutinė dienos alga ligoninėje nuo vieno paciento šiaurės rytų Ohio pakilo nuo \$5.74 1944 m. iki \$15.17 1954 m. Tuo pačiu metu, bendra

Average Blue Cross payment per hospital case

vidutinė vieno paciento dienos kaina jūsų šiaurės rytų Ohio ligoninėse pakilo nuo \$9.45 į dieną iki \$22.01 į dieną. Jūsų Blue Cross turi pakeisti savo mokesčius laikas nuo laiko, kad turėtų kuo užmokit jį šias pakilusias kainas.

Blue Cross

SPONSORED BY THESE NON-PROFIT HOSPITALS:

IN CLEVELAND

Booth Memorial
Cleveland Clinic
Cleveland City
Flannery-Crittendon Home
Evangelical Deaconess
Fairview Park
Forest Hill
Grace
Jewish Convalescent
Lutheran
Mt. Sinai

Polyclinic

St. Alexis
Saint Ann.
St. John's
St. Luke's
St. Vincent Charity
Mary B. Tolbert
University (Babies and
Children, Hanna House,
Lakeside, MacDonald House)
Women's

IN THE SUBURBS

Bay View Hospital
Bedford Municipal
Berea Community
Doctors
Euclid-Glenville
Garfield Heights
Huron Road
Lakewood
Marymount
Rainbow

IN NORTHEASTERN OHIO

Amherst
Ashtabula General
Cory of Chardon
Brown Memorial at Conneaut
Elyria Memorial
Geneva Memorial
St. Joseph at Lorain
New London
Alma Memorial at Oberlin
Lake County Memorial at Painesville

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

"VOICE OF AMERICA" PERKELIAMA Į WASHINGTONĄ

"Voice of America", Amerikos valdžios šimtų milijonų dolerių radijo transliacijų projektas, veiks iki šiol iš New Yorko, perkeliama į sostinę Washingtoną. Ten vis dar bus eisi, be abejo, nuosekliau.

Savo laiku, paskyrus šimtus milijonų dolerių, "Voice" radijo tvarkymą Valstybės Departamentas pavedė komercinei New Yorko radijo firmai. Ten pasistengė įsisprauti programoms vadovauti kenksmingas elementas (panašiai kaip į UNRAA buvo susispraudę komunistai tremtiniais persekiojami). Jie "Voice" programą laikė tokia, kurios tik pikino europiečius, ypač komunistų pavergtų kraštų žmones, kiek jie galėjo tas programas girdėti. Valstybės Departamento valdininkams patiko, kad tos programos reklamuoja, giria Ameriką, kaip čia visi puikiais automobiliais važinėja, turi šaldytuvus, vonias, gražius namus, ir t. t. ir t. t., tuo tarpu kai pavergtiems žmonėms norėjosi girdėti ką Amerika mano daryti jų išlaisvinimui.

Deja, ir dabar, padarius pakaitimus ir sumažinus kaštus nuo šimtų milijonų dolerių iki nepilnai šimto milijonų, "Voice of America" neturi darbo geresnio pavergtiems žmonėms pasakyti.

Tik ką išsiskirščiusio Eisenhowerio kongrese nuopelnų išskaičiavimė bandoma girtis, kad prezidentas Eisenhoweris baigė Korėjos karo skerdynes, padarydamas su komunistais paliaubas. Tačiau, kai buvo gvildinama senesni Prancūzijos paliaubos su komunistais Indo Kinijoje, tos pačios administracijos augšti valdininkai, prisimindami Korėjos paliaubas, tikrino, kad tos paliaubos nėra vertos to popierio, ant kurio sutartis pasirašyta.

Perkeliant "Voice" į sostinę, rinkta nauji tų radijo programų tarnautojai, kuriems algos siūlytos nuo \$4,200 iki \$12,000 metams. Tarp reikalingų tautinėms programoms žmonių kviesta ir lietuviai.

Bet ką "Voice" galės šį rudenį skelbti už geležinės uždangos esantiems pavergtiems žmonėms? Kadangi šį rudenį įvyks kongreso (senato ir atstovų rūmų) rinkimai, respublikonams norint laimėti rinkimus reikės kiek galima girti Eisenhowerio administracijos ir respublikonų daugumos kongreso nuopelnus. Tarp tų nuopelnų bus kartojama-pakartojama baigimas Korėjos karo kaip didelis laimėjimas, nors tuom pusė Korėjos atiduota komunistams. Ar "Voice" pakartos pavergtoms tautoms prezidento Eisenhowerio pareiškimą, kad jis netiki, jog Kinijos pavergti liaudis ir partizanai, kurie dabar veda atkaklią kovą prieš komunizmą, stotų į nacionalistų eiles padėti Kiniją laisvinti nacionalistams įsiveržus iš Formozos į žemyną?

Maskva, Peipingas ir kitos komunistų sostinės skelbia-kaltina Ameriką kaip karo kurstytoją, kapitalistinės mašinos ruošimą trečiajam pasauliui. "Voice" į tai reaguoja ir reaguos, kad Amerika nenori karo, nori taikos ir ramaus gyvenimo su komunistiniu pasauliu... Tas gi savų kelių reikšima, kad Amerika nori palikti esamą padėtį, jeigu tik Kremlius puse žodžio pasakytų ir kiek ta kryptim padarytų, kad nori su kapitalistiniu pasauliu sugyventi...

Ar pavergti šimtai milijonų žmonių nori iš "Voice" tai girdėti? Bet tik tik jiems lemia girdėti, su priedu, kaip Eisenhoweris apie "Voice" pasakė: "Voice tikslas yra įrodyti kitų tautų žmonėms, kad Amerikos tikslas ir politika sutampa su jų tikslais ir remis jų teisėtus troškimus laisvės, progreso ir taikos".

DAR VIENO GENEROLO LIUDIJIMAS

Senato vidaus saugumo komisijoje davė liudijimą apie Korėjos karą dar vienas generolas, Stratemeyer, buvęs Amerikos Tolimųjų Rytų oro laivyno vadovas. Nors prezidentas Eisenhoweris skaito karo Korėjos paliaubas "dideliu laimėjimu", gen. Stratemeyer, dabar jau išėjęs pensijon, senato komisijoje liudijo, kad Korėjos karas buvo pralaimėtas. JAV kariniams vadams buvo surištos rankos Valstybės Departamento politikos.

"Mūsų buvo reikalaujama pralaimėti tą karą. Man nebuvo leista atlikti karo veiksmų, ir gen. MacArthur tikrai buvo supančiotas. Niekad iki šiol Amerikos istorijoje joks karo vadas nebuvo pastatytas į poziciją, kad jam nebūtų leista laimėti karo", — pasakė gen. Stratemeyer. Jis patvirtino pirmiau gen. Clarko, vėliausio Korėjos karo vado, pareiškimus, kuris tai komisijai įrodė, kaip kariniai veiksmai Korėjoje buvo varžomi kitais, pašaliniais išskaičiavimais.

Gen. Stratemeyer sugrįžo ir prie gen. Marshallio, kuris kaltinamas pajungimu Kinijos komunistus į koalicinę valdžią.

Senatorius McCarthy neseniai paskelbė buvusio JAV Karo sekretoriaus Woodring laišką, kuriame jis kaltino gen. Marshallą už Kinijos pardavimą.

Prezidentas Eisenhoweris rūšiai paneigė McCarthy paskelbimą Korėjos paliaubas, tikrino, kad tos paliaubos nėra vertos to popierio, ant kurio sutartis pasirašyta.

PRIEŠKOMUNISTINIS ĮSTATYMAS

Kongreso skubomis priimtas komunistų varžymo įstatymas prezidento patvirtintas tik išmetus iš jo komunistams pabaudas kalėjimu ir pinigineis sumomis iki \$10,000.

Respublikonai laikrastininkai tačiau dabar iškėlė viešumon, kad demokratai kongrese juos tuo įstatymu "apmovė": respublikonai iki šiol kaltino demokratų komunistų globojimu. Šį įstatymą prieš komunistus pasiūlė demokratai, kurie tuo būdu susilpnino respublikonams šio rudens rinkimų propagandą prieš demokratų kaip "komunistų globotojus".

Respublikonai, vietoje kovoję su komunistais, buvo surengę begėdišką persekiojimą savo paties nario, komunistų veiklą tyrinėjančio senatoriaus McCarthy. Administracijai ir jos užkulisinams patarėjams, kurių pasirodo Baltuosiuose Rūmuose pilna, kaip rašo respublikonų remiamas politinis žurnalas leidėjas-redaktorius David Lawrence. McCarthy pasidarė nepakenčiamas. Lawrence sako, Baltųjų Rūmų "liberalų" gauja tiesiog laiko prezidentą savo įtakoje. Liberalai dabar Amerikoje žinomi kaip Sovietų draugai, pusraudoniai ir net raudoni. Tarp jų prezidentą įtakoja ir jau minėtas prezidento brolis.

Atsisakydamas paaukoti broliui tremtinui, patarnausi tėvynei priešui. — Jis nori, kad visi tremtiniai badu išmirtų.

Ir Rambyną puolė audros

Pereitą savaitę dideliu pasisekimu praėjo JAV 1-ojo rajono skautų-čių RAMBYNO stovykla — Camp Child rezervate, netoli Cape Cod pakrantės.

Mus pasiekė tos stovyklos rotatoriumi spausdintas dienraštis "RAMBYNO AIDAS". Jame gražiai atspindi "Rambyną" stovyklos darbščiosios ir linksmosios akimirkos. Be abejo, įspūdingas įvykis "Rambynui" buvo smarkioji vėtra (hurricane "Carol"), kuri nusiaubė Cape Cod apylinkes. "Rambyno Aidas" Nr. 3, 1954. VIII. 31, taip aprašo tą gamtos prajovą:

"Is pat anksto ryto šiandieną pradėjo krapnoti lietus, ir juo toliau, juo smarkiau. Pusręčių metu pylė kaip iš kibiro. Nemažai palapinių, tiek sesių, tiek brolių stovykloje neatlaikė tokio spaudimo ir pradėjo leisti vandens. Vanduo veržėsi ir per šakstus griovelius, nes lietus buvo nepaprastai stiprus. Su lietuimi stiprėjo ir vėjas. Apie 10 val. ryto sužinojome, kad mūsų rajonas bus paliestas uragano, kuris bus stipriausias apie 3 val. po pietų. Visi vyčiai ir kiti vyresnieji broliai, pametę bet kokius jų tiesioginius užsiėmusius griebėsi evakuoti seses ir jaunesnius brolius. Sesės buvo perkeltos į netoliese esančią valgyklą, o broliai į tvirtą medinį pastatą. Vyčiai, pasidalinę pusiau, budėjo brolių ir sesių stovyklose. Apie 12 val., kada audra pasiekė savo kulminacinį tašką, buvo nugriauti 7 palapinės".

"Spėjant, kad audrai sustiprėjus, bus nupūstos visos palapinės ir tuo pačiu bus medžiaginių nuostolių, visos skautų palapinės ir dalis skautų palapinių buvo nuleistos".

"Apie 1 val. audra pradėjo silpti. Ji stovyklos rajone išlaužė 60 medžių, kurių vienas sutriuškino vieną palapinę. Niekas nebuvo sužeistas. Audra pakenkė stovyklos darbotvarkę, nes visas antradienio laikas buvo skirtas stovyklų atstatymui ir išsidžiovinimui".

"Nors audros pasekmės nėra dūginančios, bet iš dalies naujindinga stovyklautojams. Mes įsitikinome, kad ruošiantis stovyklai, visuomet reikia tikėtis paties blogiausio, kad palapinės reikia tvirtai pastatyti, kad savų daiktus reikia tvarkingai laikyti. Ir, svarbiausia, ji įrodė, kad mūsų tarpe yra tvirtas broliškas ryšys, kad mes mokame aukotis kitų labui, ypatingai nepalikti jaunesniųjų, kai vyresniųjų pagalba jiems reikalinga".

"Rambyne" pilną laiką stovyklavo 102 skautės ir 113 skautų, viso 215 stovyklautojų. Darbo Dienos savaitgaliai skaitlingai buvo sulėkę dirbantieji skautai ir vyresniosios skautės.

Su rambyniečiais stovyklavę amžinai jaunas savo skautiškąją dvasią skt. prof. Ignas Končius. Jo pastabi akis ir taiklus žodis nuolat skatino stovyklautojus pasitempti.

Sunkiausią vadovavimo ir atsakomybės našta vyriausieji tvirtai pečiai išnešė "Rambyno" stovyklos viršininkas pasktn. Algis Banevičius. Jam padėjo patiri patyrusių vadovų ir vadų — SKS —

SKAUTAI PASAULYJE

Tarptautinis Sk. Komitetas patvirtino skautybės plėtimo fondo steigimą. Prieš porą metų Tarptautinis Skautų Biuras paskyrė keliaujančią instruktorių Lotynų Amerikos kraštams. Jo darbas davė puikius vaisius, nes P. Amerikos kraštuose žymiai padaugėjo skautų skaičius, o kartu per Miško ženklo kursus pakeltos sk. vadovų kvalifikacijos.

Pernai šveicarijoje, Kaderstege, buvo tarptautinis skautų vyčių sąskrydis. Jame lietuvių atstovavo Vokietijos rajono Aušros tunto Margio būrelio sk. vyčiai. Šveicarijos Skautų Brolija dabar paskelbė to sąskrydžio nutarimų ir diskusijų protokolus, kurių tekstus galima gauti iš šveicarų sk. Vadijos ar kiekvieno krašto sk. vadijoje.

Skautų vadams lavinti šiemet užplanuota praveisti 45 Miško ženklo stovyklas — Austrijoje, Danijoje, Kanadoje, Prancūzijoje, Švedijoje ir JAV-bėse. Pagal šakas jie skirstomi — 13 vilkiukų vadovams, 21 — skautų, 9 — sk. vyčių, 1 — jūrų skautų vadovams ir 1 — turtininkams. Šio skaičiai neapima Anglijos skautų, nes ten jų kursų itin gausu. Skatinintina, kad vis daugiau lietuvių skautininkų ir sk. vyčių baigtų tokius kursus. Iki šiol jų turima nedaug. Kursų programoje yra — 1) teoretinė dalis — rašomos temos, 2) vasaros stovykla — mitybos, 3) gautų žinių pritaikymas — vadovavimas draugovėi. Plinta paprotys tokius kursus baigti svetimoje šalyje — kelionių metu vasarą. — SKS —

D a ž a i

VARNIŠAI, ENEMALIAI

Gaminame senoviškus aliejinus ir naujus sintetinius dažus lauko ir vidaus dažymui.

Visokios rūšys ir spalvos, tinkančios įvairiausiame dažymui. Tai vienintelė dažų dirbtuvė JAV. Turi 35 metų praktiką.

Specialios kainos lietuviams ir didelės nuolaidos dalytojams.

ACE LABORATORY

SUBS ATTEX PRODUCTS

S a v. P. J. ŽIŪRYS

1614 Countant

Lakewood, Ohio

Telef.: AC 1-5385

(40)

8) Sieks nuolatinės taikos struktūros, kuri užtikrintų galimų agresorių nu-ginklavimą.

Atlanto Chartą paskelbus, tais pat metais iki rugpjūčio mėn. pabaigos jos principams savo parašais pritarė 15 prieš "ašį" kovojusių valstybių, o jų skaičiuje ir Sovietų Sąjunga. Sekantis žingsnis buvo žengtas 1942 m., kada 26 valstybės pasirašė vadinamąją "Jungtinių Tautų Deklaraciją", kurioje sąvoka "Jungtinės Tautos" buvo viešai panaudota pirmą kartą. Šioi Jungtinių Tautų Deklaracijai 26 valstybės priėmė Atlanto Chartos principus.

Pavergtoms tautoms, o jų skaičiuje ir Lietuvai, Atlanto Chartos principai turi labai didelę reikšmę. Lietuva prarastą laisvę atgaus tik didžiosioms valstybėms, priešakyje su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, vienokiu ar kitokiu keliu realizuojant savo taip išsklaidytą deklarotą tiems principams ištikimybę. V. B.

AMERIKOS BALSO PROGRAMOS

Amerikos Balsas, kaip ir kitos daly JAV Informacijos Agentūros programos, jau perorganizuotos. Prieš dvejus metus Amerikos Balsas transliavo daugiau negu 49 valandas kasdien 46 kalbose ir turėjo 125 programas. Šiandien sunaudoja tik apie 28 valandas kasdien 34 kalbose ir turi 75 atskiras programas.

Transliuojama šiomis kalbomis: albanų, armėnų, bulgarų, čekų ir slovakių, anglų, estų, prancūzų, gruzinų, vokiečių (i Vokietiją ir Austriją), vengrų, italų, latvių, lietuvių, lenkų, rumunų, rusų, serbo-kroatų, slovenų, ispanų ir ukrainų. Į Tolumus Rytus kalbama: kinų, japonų, korėjiečių ir kt. Amerikos Balsas tinklas turi 80 siųstuvų. Be to, privačios radijo bendrovės, turėdamos sutartis su Amerikos Balsu, naudoja 30 trumpų bangų stočių, nuo 25,000 iki 200,000 watts JAV-ėse. Valdžios ar valdžios kontroliuojamos stotys yra Ceilone, Luzon saloje, Philipinuose, Muenchene, Okinawoj ir Tangiere. Milijonų vatų siųstuvai Muenchene, Luzon ir Okinawa salose yra stipriausios transliavimo stotys pasaulyje. Amerikos Balsas dar naudoja JAV Coast Guard laivą — "Courier". Iš čia programos siunčiamos per geležinę uždangą ir į Vid. Rytus — laivo dabartinė stotijimo vieta yra Rhodes sala.

Beveik 75% visų Amerikos Balsu programų yra siunčiama į geležinės uždangos kraštus ir į komunistų Kiniją. Sovietai visokiomis priemonėmis bando trukdyti Amerikos Balsu programoms.

Anksčiau JAV Informacijos Agentūra buvo dalis Valstybės Departamento, bet 1953 m. rugpjūčio mėn. 1 d. Agentūra buvo atskira.

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai mūsų draugams

DANIEL LINK

CANDIDATE FOR

STATE REPRESENTATIVE.

RINKIMAI LAPKRIČIO 2, 1954

IŠRINKIT PATYRUSĮ VETERANĄ, KAD PALAIKYTŲ OHIO VETERANŲ TEISES

Atlanto Charta

- 6) Nugalėjus priešą, sieks taikos, kuri užtikrintų laisvę nuo skurdą ir baimės.
- 7) Sieks jūros laisvės.

SPAUDOS IŠKOVIMO 50 METŲ SUKAKTUVINIS LEIDINYS — LITERATŪROS METRASTIS GABIJA

JAU SPAUDOJE IR PASIRODYS ŠI RUDENI.

Šioje didžiulėje knygoje su savo naujausia kūryba dalyvaus kelios dešimtys lietuvių rašytojų. Metraščių redaguola Jonas Aistis ir Stp. Zobarskas.

Ši knyga — tai kovojančios ir nepasiduodančios lietuvių atsparos dokumentas. Ji vaizdžiau už viską kalbės apie mūsų tautos teisę turėti savo kalbą, raštą, laisvę ir tikėjimą.

Būkite šios knygos garbės penumeratoriai — padėkite leidyklai atlikti sunkų šio didžiulio veikalio išleidimo darbą. Prenumerata priimama iki š. m. spalio 15 dienos. Prenumeratorių pavardės bus paskelbtos knygoje.

Metraštinis bus didelio formato, įrištas į kietus drobės viršelius, kainuos \$6.00. Prenumeruojant iš anksto — tik \$5.00.

GABIJA, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. (40)

Nationally-Advertised
17-JEWEL
WRIST WATCH

Your choice of either men's or ladies' model Benrus wrist watch with new account of \$5,000 or more.

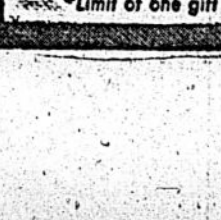
AUTOMATIC ELECTRIC COFFEE MAKER

8-cup Flavo-Matic coffee maker automatically shuts itself off when coffee is ready... with new account of \$1,000 or more.

KITCHEN CUTLERY SET

5-piece set, containing heavy duty cleaver, 8" roast slicer, 5" sandwich knife, 4" utility knife and 3" paring knife, with new account of \$100 or more.

DELUXE PEN AND PENCIL SET

Nationally-advertised fountain pen and pencil set with new account of \$50.00 or more.

*Limit of one gift to each customer

Gaukite vieną iš šių vertingų dovanų NEMOKAMAI*... atidare taupymo sąskaitą

Cleveland's Most Modern Savings and Loan Office

Park View Federal

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

NEW LEE-HARVARD OFFICE
4084 Lee Road (opposite the shopping center)

OR AT THE MAIN OFFICE
3199 EAST 93rd STREET

3%
ON SAVINGS

Cleveland ir APYLINKĖSE

NAUJAS DIRVOS REDAKTORIAUS TELEFONAS

Dirvos redaktorius persikėlė į naują butą ir todėl pasikeitė telefonas. Po 6 val. vakaro Dirvos reikalais dabar šaukti: GL 1-3976.

RADIJO KLUBO GEGUŽINĖ

kaip jau Clevelande įprasta, sutraukė apie 200 svečių. Gegužinėje vadovavo ir kongresmanas Bender.

PIANISTAS A. KUPREVICIUS rugsėjo mėn. 4 d. New York'e susituokė su Irena Žilinskaitė.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS 104 IR 134 BORELIO RĖMĖJŲ ŽINIAI

Dėl susidėjusių aplinkybių, negaliu toliau vadovauti augščiau paminėtiems būreliams. Šias pareigas su malonumu sutiko perimti Jonas Citavičius (1519 E. 85 St., Cleveland), kuris vadovauja ir "Čiurlionio" ansamblio būreliui.

Norėčiau priminti, kad būreliai buvo įsteigti 1952 m. rugsėjo mėn. 1 d. Taigi šiais metais, rugsėjo mėn. būreliai atšventė dviejų metų talkinimo sukaktį.

Globotiniai buvo Edv. Rimša ir Giedrė Gasnerytė (pastarajai išstojus, paskirtas Alg. Adomaitis).

Per duėjus metus pasiūta Vasario 16-osios gimnazijai \$960. (Tam tikra suma dar nėra gimnazijai persiūta, kadan- gi rėmėjai dar nėra atsilyginę).

Noriu priminti, kad Vasario 16-osios gimnazijos rūmų skėd- lai sumažinti būrelių nariai yra paaukoję \$53.00. Po \$5.00 au- kojo — K. Šilinis, C. Satkauskas, J. Kristolaitis; po \$4.00 — H. Macijauskas; po \$3.00 — I. Šilinytė, Pr. Stempušis ir kiti mažesniais sumomis.

Iš savo pusės visiems rėmėjams dėkoju už nuosirdų bendradarbiavimą.

Kiek laikas leis ir toliau talkininkaisiu Jūsų naujam būrelių vadovui Jonui Citavičiui. Pranas Stempušis

K. ŽUKAS

buvęs krašto apsaugos ministras, su žmona penkias savaites atostogavo Pensilvanijos kalnuose — Elmhurst.

Į BENDRUOMENES PARENGIMŲ KALENDORIŲ ĮSIREGISTRAVO

Clevelando Skautų Vietininkija, spalio mėn. 24 d., sekmadienį, ruošianti vakarą-laužą Lietuvių salėje.

DR. VL. RAMANAUSKAS

namuose šeštadienį, rugs. 3, buvo jų šeimos jauniausios dukrės krikštytos.

"KARIO" GEGUŽINĖ

Ruošia L. S. "Ramovė" Clevelando skyriaus. Gegužinė įvyks rugsėjo 12 d. pp. O. ir Ed. Karnėnų sodyboje, 6575 Richmond Rd., pradžioje 2 v.

Gegužinės metu bus: "Kario" parodėlė, jaunimui komiškas sportas, įėjimo prizai, įvairūs bufetas ir smagūs šokiai. Moksleiviams įėjimas laisvas, suaugusiems biletai tiks ir lėmėjimams be atskiros mokesčio. Visi maloniai kviečiami atsilankyti ir paremti "Kario" leidimą.

Neturintieji susisiekimo priemonių skambina p. K. Karosui PO 1-1777.

SOCIALINĖS APDRAUDOS NAUJAS ĮSTATYMAS

Eisenhowerio pasirašytas rugsėjo 1 d. naujas įstatymas porcingai pakels išmokėjimus. Gaunantiems \$25.00 iki \$50.00 bus paskirta \$5.00 daugiau. Gauną \$60.00 gaus \$65.00; \$70.00 — \$78.50; \$80.00 — \$91.00 ir \$85.00 — \$98.50. Dabar gaunantiems socialinės apdraudos išmokėjimus nereikia naujai užsiregistruoti, nei iš viso vykti į apdraudos raštinę. Pakelimai bus įvykdyti automatiškai.

LANKESI CLEVELANDE

Clevelande šį savaitgalį lankėsi Markauskaitė ir Manckus iš Chicago.

Į TALKĄ BOSTONUI

21 geriausi Cleveland Electric Illuminating Company laidų specialistų ir gen. asist. prižiūrėtojas Luke Cox perėmė ketvirtadienį išskrido į Bostoną padėti Boston Edison Co. tarnautojams sutaisyti laidus sutraukytus "Carol" uragano metu ir palikusių 150.000 gyventojų dar be elektros. Darbas gali trukti beveik dvi savaites. Ta grupė vieningai pašaukta į pagalbą.

NAUJIENA MOTERIMS

Lietuvaitė Alviną Paulienę nupirko ir jau pradėjo darbą SUPERIOR BEAUTY SHOP (7013 Superior, tel. UT 1-1932). Ateikit į mano salioną ir būsit patenkintos savo grožiu. Atdara nuo 9 val.

MERGAITĖMS

Specialiai — plaukų sukimas mokyklinio amžiaus mergaitėms. Tikrai \$6.50.

LA BELLE BEAUTY SHOP
1499 E. 66th St.
Tel. HE 2-2170 Namų RA 1-6857
Atdara vakarais susitarus.

APDRAUDOS PATARNAVIMAS MAŠINŲ, GAISRO, GYVYBĖS

Milijonai žino Farm Bureau apdraudą dėl žemų kainų. Bet ar Jūs žinojot, kad Jūsų Farm Bureau atstovas gali Jums duoti tvirtą apdraudą už nedidelę kainą. Perkant ar pratęsiant bent kokią apdraudą Jūs visad pasitelkiate

PAULINA MOZURAITIS
13706 Benwood Ave.
Tel. LO 1-7795

FARM BUREAU INSURANCE COS.

Farm Bureau Mutual Insurance Co.
Farm Bureau Mutual Fire Insurance Co.
Farm Bureau Life Insurance Co.
HOME OFFICE: COLUMBUS, OHIO

Seniausias ir gražiausias ilius truotas lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Įsteigė kompozitorių
A. VANAGAITIS
Kaina metams \$3.00
Chicago 36, Ill.
6755 So. Western Ave

Chimes Realty
1188 E. 79 St.

Geras dviejų šeimų namas po 4 ir 5 kamb., radiatorių šildymas, 2 garažai, didelis sklypas. Namas Addison Rd., tarp Superior ir St. Clair.

Atstovas:
VICTOR BANIONIS
ofise UT 1-0323
namuose SW 1-9568

PARDUODAMAS NAMAS

Parduoda savininkas. East 68 ir Superior gatvės. 2 šeimų su dvigubu garažu. 6 kambariai žemai, 5 viršų. Prašoma \$12,000. Padarykit pasiūlymą. Šaukite:

Paul P. Chalko
MAin 1-2388

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.
6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

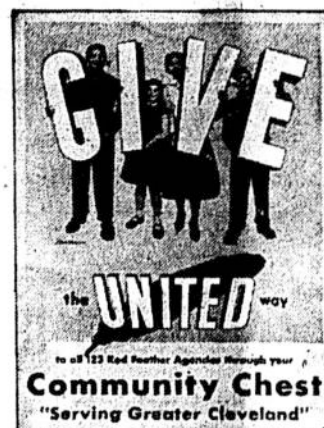
REMONTŲ DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. RICKUS-RICKEVICIUS
Tel. HE 2-0683
1505 Addison Rd.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki galvi nantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas) Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiądieniai iki 1 val.
6903 Superior Ave. EX 1-3311

REIKALINGA MOTERIS

namų ruošai. Gali būti ir su maža šeima. Bus duodamas pilnas išlaikymas ir mokama alga.

Rašyti: Dr. A. M.,
36211 Vine Street,
East Lake, Ohio
arba skambinti: WI 2-5300.

RADIO — TV TAIŠYMAS A M U R C O.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Saukti kiekvieną laiką
8008 Clark Ave.
Tel.: OL 1-1790

AUTOMASINŲ TAIŠYMAS

Jonas Švarcas nuo kovo mėn. atidarė automašinų taisymo stotį. Jo dirbtuvės adresas:

7015 Wade Park Ave.

Telef.: HE 2-1236

Lietuviams duodama didelė nuolaida. Čia taip pat galima tartis dėl vartotų ir naujų mašinų pirkimo.

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra- kandai tampa sūnalkinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, ne už išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 252

BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

NAMŲ IR ŪKIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGA

Visi, kurie turite parduoti namus ir ūkius ar norite pirkti, pirmiausia pasitarkit mūsų įstaigoje.

WADE PARK REALTY

7032 Wade Park Ave.,
Telef.: HE 2-2922
Sav. A. Kazakevičius,

LIETUVIAI DAŽYTOJAI

dažo ir dekoruoja namus. Duoda 12 mėnesių išsimokėjimą. Saukti:
EX 1-4245 (30)

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vamus, plakatus ir kt.

karams bilietus, vestuvių pakvieti-

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

WOLFS FABRICS

7012 Superior Ave.

EN 1-3764

SUMUSTINIAI GERIMAL SODA.

MARNELL'S

7023 Superior Avenue

Saldainiai, Riešutai, Popkornai
Čia susitikit savo draugus po pamaldų
Geriausia kava mieste

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNIŲ NAMŲ STATYTOJAI VISUOMET ĮSTATO

MONCRIEF

Sildymą ir oro vėsintimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežant geram orkestrui

731 E. 185 St.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvų Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs renginiai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

2EMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS
689 East 185 St. IV 6-0400

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriam lietuviškoje krautuvėje

P J KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgeio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojamas. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1768

Rašomosios mašinelės visų geriausių firmų, o jų tarp geriausių SMITH-CORONA, be kurios kalbos raidiniais, — išsimokėtinai. Naujausi modeliai. Lietuviškas raidinys greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau.
V. BARTKUS. Adr.: 712 E. 92 St., Cleveland 8, Ohio. Tel.: LI 1-8716.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

EUGENE J. SAWICKI

STATE REPRESENTATIVE

PRANEŠIMAS

C. G. O'bell Realty persikelia į naują raštinę 17572 Lake Shore Blvd. 25 metus ji buvo Superior ir East 71 St. vietovėje.

Jums ir toliau patarnaus namų pardavimo ir apdraudos srityj.

C. G. O'BELL REALTY
17572 Lake Shore Blvd.
IV 1-0239

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIONA (buto telefonas: GL 1-3976).

Prancūzijos lietuviai

O. Bačkienės pranešimas Europos lietuvių atstovų suvažiavime

Prancūzijos Lietuvių Bendruomenė yra pati jauniausioji Europos Bendruomenių. Formaliai ir legaliai susikūrė tik praėjusių metų pabaigoje, pravedus visuotinius rinkimus ir ją legalizavus prancūzų valdžios įstatigose.

Prancūzijos L. Bendruomenė įkurta dešimt metų veikusi Europos Bendruomenių. Formaliai ir legaliai susikūrė tik praėjusių metų pabaigoje, pravedus visuotinius rinkimus ir ją legalizavus prancūzų valdžios įstatigose.

Sie metai buvo daugiau vidutinio reorganizavimosi metai. Sutvarkyta vidaus ir administraciniai pagrindai. Kur tik radosi šiek tiek lietuvių didesnis būrelis — sudaryta apylinkės. Dabar jų yra dvylika: Strasbūre, Mulhouse, Villeneuve, L'Hopital, Nilvange, Nord departamente, Pas-de-Calais departamente, Bethune, Rouene, Calvados departamente, Alpes Maritimes departamente ir centras Paryžiuje.

Aktyvesnis apylinkių veikimas įmanomas tik ten kur yra susispietę didesnis lietuvių būrys ir kur yra inteligentų. Pagrindinė veikla koncentruojasi Paryžiuje. Čia yra susispietę intelektualinių pajėgų būrelis, menininkai, muzikai, didžioji Prancūzijos lietuvių studentijos dalis ir Lietuvos Pasivienijimo personalo nariai. Šiapus bendruomenę sudarančių skaičius siekia virš tūkstančio. Suaugusių yra 785, vaikų 211 ir kelios dešimtys lietuvių legionierių, su kuriais santykių palaikymas dėl karo operacijų Indokinijoje pastaruoju metu buvo mažiau gyvas. Žinoma, diena po dienos ir šis skaičius mažėja ryšium su emigracija.

Naujų lietuvių Prancūzijoje nebeatvyksta, o bendruomenė didėja tik naujagimiais, kurių skaičius nėra labai žymus. Bendrabūvių tuo tarpu beveik nėra, išskyrus tuos, kurie yra ligos ištikti. Deja, Prancūzijoje uždarbiai menki ir sunkiai atitinka gyvenimo standartui. Užtat mūsų tremtinių gyvenimas Prancūzijoje sunkus. Nelaimės atvejais nuosirdžiai paremia BALFas, N.C.W.C. organizacija ir CARE, o šiaip L. B-nės veiklą paremia E. L. Komitetas.

Būty gera, kad nors šis neperdidelis lietuvių skaičius Prancūzijoje būtų daugiau susispietęs krūvoje. Gausiausias būrys, siekias apie porą šimtų lietuvių, yra Paryžiuje. Visose kitose vietovėse, net tuose pačiuose departamentuose, keliolika, net kelios dešimtys kilometrų skiria vieną nuo kito. Tad tokioje padėtyje kova už lietuvių išlaikymą darosi labai sunki. Vargu mokyklų kūrimas yra neįmanomas. Be to, trūksta žmonių inteligentų, kurie galėtų varyti tą papildomąjį tautinio auklėjimo darbą. Pačiame Paryžiuje lietuvių taip pat dėl butų stokos gyvena labai toli vieni nuo kitų įvairiuose šio didmiesčio priemiesčiuose. Su baimė reikia konstatuoti, jog nutautėjimas su visomis savo pasekmėmis gyvai įsijauja prieš akis.

Šeima lieka galutinis ir lemiamas veiksnys tautinės gyvybės išlaikyme ir jos ugdyme.

Prancūzijos lietuvių bendruomenė atkreipė ypatingą dėmesį į individualinį apaštalavimą šeimoje ir emėsi akcijos šia kryptimi. Pirmiausia, atkreiptas dėmesys į gausias lietuviškas šeimas ir į jėškoma būdų jas paremti materialiai ir moraliai, aprūpinant kiekvieną jų vaikų laikraščiais, tautinio auklėjimo vadovėliais, laikraščiais. Tai tėra tik graži to darbo pradžia. Jis reikėtų intensyviai stiprinti. Ypačiai susirūpinta motina, kaip pirmą kartą formuoja Prancūzijos Lietuvių Bendruomenę, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu, pavyko įsijungti į Pasaulio Motinų Sąją ir per ją galimai įsijungti į kovą už bendrą motinos gerbimą.

Šį rudenį, po įvykstančios Bonnoje Pasaulinio Moterų Sąjūdžio studijų savaitės, yra ruošiamas memorandumas Jungtinių Tautų Organizacijai motinų darbo klausimu. Ypač norima apdrausti motinos pusdienio darbo klausimas. Mūsų motinos trenčios daugumoje taip pat dirba visą dieną fabrikuose, įstaigose ar kur kitur, o vaikai paliekami darželiuose, mokyklose svetimtačių mokytojų įtakoje. Taigi, tiek Prancūzijoje, tiek kitose bendruomenėse gal reikėtų susirūpinti, kad motina nors pusę dienos galėtų pasilikti su savo vaikučiais namuose, atsidėdama jų auklėjimui. Prancūzijos Lietuvių Bendruomenė per Pasaulinį Motinų Sąjūdį stengsis, kad klausimas, išskeltas tarptautiniame forumo, atneštų naudos ir mūsų tremtinei, ir mūsų Nepriklausomos Lietuvos motinai. Šiuo klausimu lauktina visų Europos Lietuvių Bendruomenių parama.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės principinė veiklos esmė, kaip jau minėjome, sudaro lietuvių išlaikymas tremtyje ir įsijungimas į kovą už mūsų tautos laisvę. Šios rūšies akcija niekuomet nebus perdidelė, nors bendruomenės dar stipriau ir ją įsijungti, ją pagyventi. Tik reikia pasirinkti atitinkamus veiklos būdus bei kelius. Prancūzijos Lietuvių Bendruomenė plečia savo veiklą Lietuvos laisvės

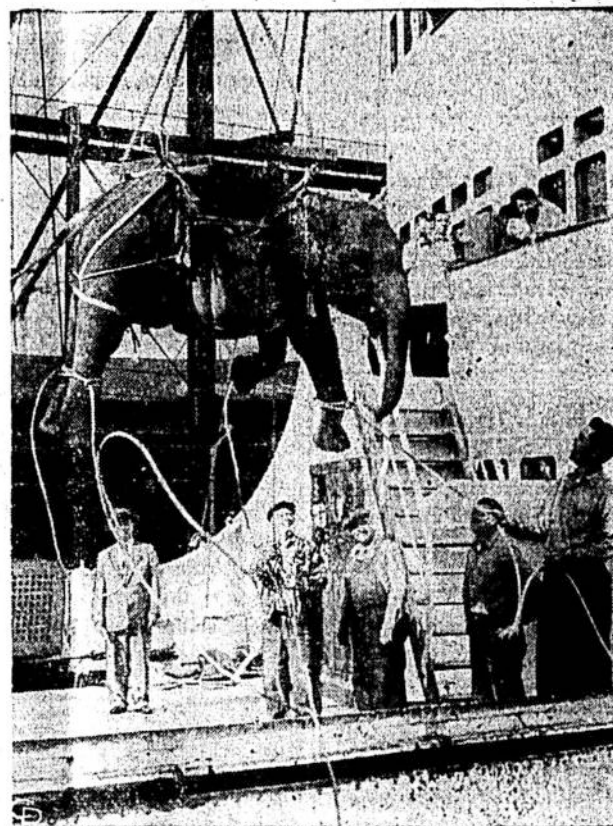
kovų kryptimi, bendradarbiaudama ir bendraudama su Baltų Tautų organizacijomis ir reprezentuodama mūsų tautą per tarptautines, ar tautines tų kraštų, kur gyvenama, organizacijas. Įsijungimas vykdomas arba pačios bendruomenės vardu, arba įkūrus atitinkamus sąjūdžius, arba per paskirus kompetingus bendruomenės narius.

Prancūzijos lietuviai, nors negausūs, šiuo būdu yra gana daug pasiekę ir gana plačiai įsijungę į tarptautinio mąsto sam būrius bei pasaulines tarptautines organizacijas.

Keldami šį klausimą konstatuojame, kad mūsų buvimas vienoje ar kitoje organizacijoje leidžia lietuvių vardą garsinti kitų tautų tarpe, natūraliu būdu priminti mūsų reikalus, rūpėjimus, tautinius siekimus ir reprezentuoti mūsų tautą ten, kur kariais grynai politiniams mūsų organams, ar diplomatinėms institucijoms yra neįmanoma, ar nepatogu.

Be to, kad galėtume dar sekmingiau įsijungti, reikalinga yra turėti visuomeninių bei politinių mūsų veiksmų užnugarį, ypačiai jų materialinę paramą. Į Tarptautines organizacijas, ar tautines svetimųjų organizacijas, išskyrus šalpos, mes negalime eiti, kaip išmaldos prašantieji, nes tuo būdu mes prarastume tuos organizacijų aktyvius visuomeninį prestižą bei įtaką, ar svorį ir liktume, kaip prancūzai sako "des amis embarrassants". Daugumoje tarptautinių organizacijų yra nustatyti metiniai tautiniai mokesčiai. Be to, dalyvavimas tarptautiniuose kongresuose, konferencijose dažniausiai turi būti pačių tautinių vienetų bei organizacijų apmokamas.

Be paminėtų Pr. LB veiklos bruožų, tenka ir jos kasdieninio gyvenimo aplinkumų paliesti. Pr. LB, kaip L. S. Dr-jos Prancūzijoje įpėdinė, turi jos palikimą — savo Sveikatos-raštinę, biblioteką, remia Lietuvių Katalikų Misiją, išlaiko apmokamą Reikalų Vedę, kuris atlieka visuomeninius bei administracinius patarnavimus. Be to, kaip religinis ir tautinis veiksnys, veikia Lietuvių Katalikų Misija Prancūzijoje, kuri varo kilmę darbą religinėje visuomeninėje plotmėje. Ateities perspektyvoje, Pr.

Jaunas dramblukas iš Indijos atvežtas į JAV New Yorko uoste taip buvo iškrautas iš laivo.

Balsas iš Vokietijos

Jau dešimt metų, kai mes klubenamie jūsių širdžių duris, prašydami "šio to savajai gyvybei palaikyti". Mes puikiai suprantame, kad jums jau galbūt iki gyvo kaulo įkyrėti. Ir galbūt jau ne vienas yra pasakęs: "Prašo ir prašo. Duok ir duok. Tam davimui ir galo nėra". Tikrai, mieli lietuviai, mes tai suprantame ir jus pilnai atjaučiame. Daug maloniau būtų, jei nereikėtų prašyti, jei patys sau galėtume kasdieninę duoną užsidirbti. Deja, ne dėl savo kaltės likome bejėgiai, našta kitiems, o tuo pačiu ir nekieno nemėgiami.

Po šios įžangos noriu miela šio rašinio skaitytoją pavedžioti po įvairias tremtinių vietas, kad susidarytų įspūdį apie mūsų vargus šių dienų stovyklose. Tad, brangus broli lietuvi, būk kantrus ir pasidairyk po stovyklą, esančią netoli nuo mažo miestelio. Didėnis miestas už 11 km. Žmonės gyvena mediniuose barakuose. Savo kambarį sėdėdamas gali puikiai girdėti, ką kaimynas už dviejų dar kaimynų su savo šeimos nariais kalbasi, dėl ko barasi, kokie rūpesčiai juos slegia. Daugelis gyvena po 6-7 asmenis viename kambari ir guli ant lentynų.

Is apie šimto mūsų tautiečių

L. B-nė turi platų užsimojimą, būtent, turėti Paryžiuje, šiame dideliame pasaulio centre, LIETUVIŲ KULTŪROS NAMUS, CENTRĄ, kuris čia, kaip lietuvių kultūros židiny, yra būtinas. Inf.

šios stovyklos gyventojų nėra nebendžiūsiu emigruoti. Rasime nemaža mėginusių po kelis kartus, po kelis kartus atidėję ir pagaliau galutinai atlemtų, atmetų į Afriką ir į Kanadą, atmetų į Ameriką ir į Australiją, atmetų į Ameriką, Kanadą, Australiją ir t.t. ir t.t.

Pavaikščiokim po barakus ir susipažinkime su jų gyventojais

Pirmos aplankytos šeimos M. galva yra jau senas žmogus, dėl amžiaus nedarbingas; vyriausias sūnus sanatorijoje. Motina sveika, bet duklė namie nesveika ir be motinos priežiūros negali apsieiti.

Einaime į kitą šeimą N. Tėvas dionininkas, emigruoti atmetas ir dabar dėl nesveikatos dirbti negali. Vaikas taip pat dionininkas.

Trečiosios šeimos G. motina našlė serga širdies ir kitomis ligomis; sūnus jau beveik vyras, bet neišsivystęs — ligonis.

Einaime į ketvirtą šeimą D. Vyras tarnavęs kariuomenėje, buvo patekęs į karo nelaisvę Belgijoje. Išėjęs iš nelaisvės, Vokietijoje vedė ir turi penkis mažus vaikus. Širdis visai silpna. Buvo gavęs darbą, bet dėl širdies visai negalėjo dirbti ir po trijų dienų atsidūrė ligoninėje.

Užėję į kitą baraką, randa kitą šeimą K. Tėvas visiškas ligonis, trys džiava sergantis vaikai, motina nusilpusi ir paliepusi.

Tolesnė šeima B. gausi: 8 vaikai, iš jų du mokosi amatų, vyriausioji duklė sanatorijoje, dar vienas vaikas serga džiava. Tėvas ligonis. Motina suvargusi nuo ligonių ir vaikų priežiūros darbų ir pareigų.

Toliau patenkame pas pagyvenusį vyrą L., kurio šeima iš-emigravusi, bet jam nepadaeda. Girdėti, esą persiskyręs. Dirbti negali dėl nusilpėjimo, nes nesveikas skilvis ir turi griežtai laikytis dietos ir dažnai valgyti košelę. Tolesnis mūsų lankomasis A. yra netekęs dešinės rankos karo invalidas. Su juo gyvena inteligentas žmogus S., graužiamas reumato ir parizais nervais.

Visi čia išvardinti yra charakteringi pavyzdžiai likusiųjų Vokietijoje lietuvių. Tokių rasime daug visose stovyklose. Vienas ar keli šeimos nariai yra nesveiki, o kadangi šeimos nenori išsivaduoti, tai lieka skursti visi ir laukia pasveikimo.

Argi jau visi tik ligoniai čia gyvena? Nevisai taip: trys vy-

rai dirba sargybų kuopose, kurti gavo darbo prie statybos. O kiek gražių vaikų čia esama! Kad nors jie sveiki užaugtų. Stovyklos šalpos komisijos pirmininkas juma paaiškina, kad čia dauguma lietuvių, kaip darbai netinkami žmonės, gyvena iš socialinės vokiečių pašalpos. Kiti turi išsiversti iš bedarbio pašalpos, karo invalidai turi mažas rentas. Darbų sunku gauti. Tik jauni žmonės dažniausiai kokį pripuolamą darbą susiranda. Tačiau ir uždarbiai čia yra labai maži. Kai kuriose šeimose maistui vienam asmeniui per dieną telieka 55-75 pfenigų, kas lygu 12-15 amerikoniškų centų. Maisto kainos augstos, pvz., sviesto svaras 3 DM arba 75 centų, mėsos svaras 2.50-3 DM arba 60-73 centai.

Lentiniai barakai, statyti prieš 15-20 metų, yra apipuvę, drėgni, dažnai skylėti, kirminų išlandžioti, todėl nei patalpos, nei maistas žmonių sveikatai išlaikyti nepalankios. Baldai labai primityvūs: lovos arba kariškos ar iš lentų sukalto, suklappę stalas, pora taburečių, tai ir visas buto įrengimas.

Kai lietuvių Vokietijoje gyvena virš 50 tūkstančių, kurių tarpe buvo daugybė intelektualų, rašytojų, dailininkų, dainos ir muzikos meno žmonių, tai tas bedarbės laikas mokėta išnaudoti ar tai ruošiant įvairiausių kursų, suburiant ansamblius, chorų, kurių pasirodymai žavėjo kitataučius ir buvo paguoda ir pasididžiavimas lieuviui. Šiandien, kai yra palikę mažesnio išsilavinimo žmonės ir išsklaidyti po visą Vakarų Vokietiją mažomis grupelėmis, kultūriniai reikštis nėra sąlygų. Perskaitomi giminių ar draugų atsiunčiami Amerikos lietuvių laikraščiai, retai užkylstanti lietuviška knyga eina iš rankų į rankas. Susirenkama tautinių švenčių ar kitų lietuvių tautai reikšmingų įvykių paminėti, kurių metu vargo mokyklos vaikučiai pavaduoja dainininkų ir šokėjų ansamblius. Dvasios reikšmės apsimantais sekma dioniais atvyksta kapelionas.

Taip slenka dienos, mėnesiai, metai. Stovykloje nieko naujo. Tie patys veidai, tie patys barakai, tie patys rūpesčiai, ta pati skurdi pašalpa, alkis, šaltis, ligos, tas pats laukimas iš giminės, draugo ar BALFo pakietelio ar kelių markų... Tas pats slegiantis ūpas, kad atmetus nuo emigracijos, iškrista iš kūrybingo gyvenimo, ta pati nežinoma ateitis ir baimės jausmas dėl savo likimo.

Izidorius Rugienius, BALFo įgaliotinis Vokietijoje

LITERATŪROS METRAŠTIS GABIJA

Knygų Leidykla Gabija spaudos grąžinimo penkiasdešimtmetiui ir tremties dešimtmečiui atžymėti šį rudenį išleidžia literatūros metraštį. Tai bus stambiausias mūsų spaudos iš-kovojo 50 metų sukakties leidinys, kuriame su savo naujais kūrėyba dalyvauja kelios de-

šimtys lietuvių rašytojų. Knyga bus stambios apimties, skoningai dail. Prano Lapės pakuota. Metraštį redaguoja rašytojai Jonas Aistis ir Stepas Zobarskas.

Tokios knygos išleidimas, kai Tėvynėje gyvas ir laisvas lietuviškas žodis yra užgintas, šiaudien kaip tik yra prasmingas. Šis metraštis — lietuvių rašytojų garbės knyga — bus kovojančio ir nepasiduodančio lietuvių atsparos dokumentas, kuris sutvirtins lietuvių tikėjimą ir viltį.

Leidykla, pasiėmusi šį didelį ir atsakingą darbą, tikisi visų — lietuvišką žodį ir raštą mylinčių — talkos. Leidykla nepraso aukų, — ji tiki, kad laisvame pasaulyje dar yra tiek lietuvių, kurie patys pajėgs savo jėgomis parodyti tokį dokumentą, kuris vaizdžiau už viską kalbės apie mažos tautos teisę turėti savo kalbą, raštą, laisvę ir tikėjimą.

Leidykla kviečia užsiprenumeruoti iš anksto literatūros metraštį. Jūsų prenumerata padės leidyklai atlikti sunkų didžiulio veikalo išleidimo darbą.

Knyga bus didelio formato, apie 500 psl., įrišta droben. Iš spaudos išeis šį rudenį. Knygos rinkos kaina bus 6 dol. Prenumeruojant iš anksto — knyga kainuos tik 5 dol. Visų prenumeratorių — knygos išleidimo talkininkų — pavardės bus paskelbtos knygoje. Knygos prenumeratoriams bus duodami pakaitavimai, o knyga, kai tik išeis iš spaudos, bus atsiųsta paštu. Prenumerata priimama iki spalio 15 dienos ir siunčiama šiuo adresu: Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

LIAUDININKAI SUKA ATGAL?

Praėjusiam savaitgalyje Clevelande buvo susirinkę 45-50 aktyviųjų liaudininkų veikėjų svarstyti savuosius organizacinius veiklos klausimus. Iš Chicago buvo atvykę M. Mackevičius, L. Šmulskytis, Kutra; iš Washingtono K. Škirpa, J. Pajaujis, Paramskas; iš Waterburio Devenia, Blazas; iš Brooklyn J. Makauskas, prof. Kanauka, J. Audėnas; iš Montreale J. Kardelis ir kt.

Susirinkimo metu buvo plačiai nagrinėta paskutinieji liaudininkų vingiai ir palinkimas krikščionių demokratų glėbiui, VLIKE išeinant į kovą prieš mūsų diplomatus. Didele balsų dauguma laimėjo K. Škirpos tezė, kad visus diplomatinis postus reikia ne tik pripažinti, bet ir jiems svarbiame darbe talkinti. Taip susirinkusiems nubalsavus K. Škirpa grįžo atgal į liaudininkų centro komitetą. Susirinkimas nepelijojo pasveikinti net St. Lozoraitį.

Reikia laukti, kad po šio susirinkimo turėtų liaudininkų linija keistis ir VLIKE. Bet tokiu atveju turėtų K. Žalkauskas, kuris daugiausia liaudininkus taip nuvairavo, grįžti atgal. Ne-taip mielas toks posūkis ir pirm. J. Audėnui, kuris K. Žalkausko eėjimus rėmė.

Naujosios Anglijos valstybės nusiautęs uraganas Providence, R. I. mieste su automobilium taip keistai pasielgė.

TUOJ ĮSIGYK ŠIAS PLOKŠTELES:

Čiurlionio Ansamblio įdainavimai
Albumas \$10.00

Chicagos Vyrų Choro įdainavimai
Albumas \$8.00

Pianisto Andr. Kuprevičiaus įskambinimai
\$5.00

Užsakymus ir pinigų gauti:

DIRVA,
1272 E. 71 St.,
Cleveland 3, Ohio